

Copenhagen Business Confucius Institute
哥本哈根商务孔子学院

Copenhagen
Business School
HANDELSHØJSKOLEN

Porcelænshaven 24
DK-2000 Frederiksberg

Tel.: +45 · 3815 2690
Fax: +45 · 3815 2500
www.cbs.dk/confucius

Analyse af kinesiske skoletilbud i Københavns Kommune

Efterår 2012

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Verner Worm'.

Verner Worm
Director of Copenhagen Business Confucius Institute

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Jonas Bay Flintegård'.

Jonas Bay Flintegård
Project Manager of Copenhagen Business Confucius Institute

Tlf.: +45 5164 4661
E-mail: jbf.int@cbs.dk

Copenhagen
Business School
HANDELSHØJSKOLEN

Established in collaboration with CBS and Renmin University of China

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	1
2. Sammenfatning	2
3. Metode	5
Kinesiske weekendskoler.....	5
1. Kvantitativ undersøgelse blandt kinesiske forældre	5
2. Kvalitativ undersøgelse af kinesiske forældre og børn.....	7
3. Kvalitativ undersøgelse af danske forældre	8
4. Del A: Kinesiske forældres ønske om flere kinesiske skoletilbud.....	9
Kommunikation i hjemmet	9
Nuværende kinesisk undervisning	9
Kinesisk som sprogfag i folkeskolen eller som fritidstilbud	12
5. Undersøgelse af kinesiske børns trivsel	19
Sammenhæng mellem kinesiske børns trivsel og inddragelsen af kinesisk sprog og kultur	21
6. Del B: Danske forældres interesse for kinesiske skoletilbud	25
Hvordan er behovet for at lære mere om kinesisk kultur og sprog?	25
Gennemgang af de vigtigste temaer	26
Kinesisk som sprogfag i folkeskolen eller som fritidstilbud	27
Konkrete forslag til undervisning	29
Danske forældres indtryk af kinesiske børn	30
Spørgsmål fra de danske forældre	30
7. Konklusion.....	32
8. Kommentarer fra CBCI	33
Kulturelle bemærkninger	33
Forslag til fremtidige undersøgelser	34
9. Appendiks	35

1. Indledning

I overførselsaftalen 2011-2012 vedtog forligsparterne i Københavns Kommune, at udarbejde en undersøgelse af behovet for kinesiske skoletilbud samt udarbejde forslag til løsninger, herunder egne kommunale løsninger og understøttelse af løsninger i privat regi.

Da det samtidig kan ses på Børne- og Ungdomsforvaltningens "Københavnbarometer" fra 2011, at kinesiske børn ikke trives lige så godt i folkeskolen som hhv. majoritetsbørn og børn fra større minoritetsgrupper, er det ligeledes hensigten at afdække eventuelle problemer blandt kinesiske skolebørn.

Copenhagen Business Confucius Institute (CBCI) har i efteråret 2012 afholdt tre fokusgrupper med kinesiske forældre, en med kinesiske børn samt foretaget en spørgeskemaundersøgelse blandt 65 kinesiske forældre for at indhente viden omkring ovenstående emner. Derudover er der afholdt to fokusgrupper med danske forældre for at undersøge det øvrige behov for kinesiske grundskoletilbud. Formålet med denne analyse er derfor at give et overblik over, hvor stor efterspørgslen er på kinesisk skoletilbud i Københavns Kommune hos både kinesiske og ikke-kinesiske forældre. Samtidig er det et delmål at opnå yderligere indsigt i, hvordan kinesiske forældre opfatter deres børns trivsel i skolen.

Jævnfør kontrakten besvares følgende to dele:

Del A:

Er der blandt forældrene i den kinesiske minoritetsgruppe i København et ønske om et grundskoletilbud som i højere grad inddrager kinesisk, dels som undervisningssprog, dels som kommunikationssprog f.eks. i regi af fritidsinstitutioner mv. (altså børn der har kinesisk som modersmål)?

Del B:

Er der blandt de øvrige forældre et ønske om et grundskoletilbud, hvor børnene fra deres tidlige skolegang lærer kinesisk (altså børn som ikke har kinesisk som modersmål)?

2. Sammenfatning

Overordnet har interessen for kinesiske skoletilbud vist sig, at være meget stor blandt kinesiske forældre, mens der er flere kritiske overvejelser blandt de danske forældre. De vigtigste resultater er opsummeret herunder, og analysen vedrørende de kinesiske børns trivsel indgår under Del A.

Del A: Kinesiske forældres ønske om flere kinesiske skoletilbud

65 kinesiske forældre medvirkede i spørgeskemaundersøgelsen og der var repræsentanter fra alle uddannelsesniveauer og samfundslag. 61 % af de kinesiske forældre har børn i folkeskolen og 39 % har børn i privatskole. Kun 17 % af børnene går i fritidshjem eller fritidsklub, men til gengæld går hele 74 % af respondenternes børn på weekendskole.

Kommunikation i hjemmet

- 48 % af de kinesiske hjem taler udelukkende kinesisk, mens der kun er 6 % af de kinesiske forældre, som hovedsageligt bruger dansk. 36 % kommunikerer ved hjælp af en blanding mellem dansk og kinesisk.
- I forhold til kommunikationen på kinesisk, er det vigtigt at bemærke, at 26 % af de kinesisktalende forældre ikke taler standard mandarin i hjemmet, og derfor er det ikke alle kinesiske børn, som har lettere ved det kinesiske sprog, som bruges til undervisning.

Nuværende kinesisk undervisning

- De fleste kinesiske børn går på weekendskole og kun to forældre har kinesiske børn, som ikke går til kinesisk sprogundervisning. Det bliver pointeret i fokusgrupperne, at kinesiske børn heller ikke har let ved at lære sproget.
- 16 ud af de 65 adspurgte kinesiske forældre benytter i øjeblikket Københavns Kommunes modersmålsundervisning, mens 22 ikke har hørt om tilbuddet.
- 79 % af de adspurgte kinesiske forældre ønsker, at deres børn enten skal opnå et flydende eller et meget højt kinesisk niveau. I fokusgrupperne blev der lagt stor vægt på betydningen for fremtidige jobmuligheder.
- 84 % af de kinesiske forældre ønsker, at deres børn skal have en opvækst med både dansk og kinesisk kultur. Forældrene i fokusgrupperne vurderede, at det er meget vigtigt at bevare kontakten til Kina.

Kinesisk som sprogfag i folkeskolen eller som fritidstilbud

- De kinesiske forældre i fokusgrupperne var meget interesserede i muligheden for at have kinesisk i folkeskolen og de nævnte også muligheden for flere aktiviteter med kinesisk kultur.
- Den største fordel de kinesiske forældre kan se, hænger sammen med de fremtidige

Jobmuligheder, som 83 % ser som en fordel. Kun 25 % har sagt, at det vil styrke barnets glæde ved at gå i skole, mens 52 % mener det vil være godt for selvtilliden blandt de kinesiske børn, hvis danske børn også lærer kinesisk.

- De kinesiske forældre ser stort set ingen ulemper ved at indføre mere kinesisk sprog og kultur.
- Med hensyn til kinesisk undervisning, svarer de fleste af de kinesiske forældre jo før, jo bedre samt jo mere, jo bedre. Kun 1 enkelt svarer nej til et grundskoletilbud, mens 85 % synes det er en god idé. Ca. 2/3 svarer ja til et fritidstilbud.
- 64 % mener, at undervisningen skal starte i 0.-3. klasse, 22 % mener 4.-6. klasse og 8 % svarer 7.-9. klasse.
- 48 % vil være villige til at flytte skole for at få mulighed for kinesisk undervisning.
- De kinesiske forældre vil gerne have klasser der blander danske og kinesiske børn, og det blev nævnt, at de kinesiske børn kunne fungere som hjælpelærere.
- I forhold til et frivilligt tilbud, hvor de kinesiske forældre kan vælge mellem undervisning i fritidshjemmet for 0.-3. klasse, fritidsklubben fra 10 til 13-årige eller ungdomsskolen fra 14 år og opefter, svarer 74 % tidligst muligt, altså 0.-3. klasse.

Undersøgelse af kinesiske børns trivsel

- 85 % af de kinesiske forældre svarer, at deres børn er glade for at gå i skole og ikke har nogle problemer. 8 % svarer at undervisningen er svær, men ingen mener, at deres børn ikke er glade.
- Det samme viste sig i fokusgrupperne, hvor de kinesiske forældre ikke kendte til dårlig trivsel blandt kinesiske børn.
- I et uddybende spørgsmål angående den generelle trivsel blandt kinesiske børn, er det ganske få som angiver problemer. 9 % nævner at mobning og tryghed kan være et problem, mens 14 % mener kinesiske børn kan have svært ved at finde venner. Igen er der langt flere som nævner det faglige, hvor 26 % af de kinesiske forældre mener, at der kan være problemer med lektierne.
- De kinesiske forældre i fokusgrupperne nævnte, at kinesiske børn ikke udtrykker følelser på samme måde, som andre nationaliteter og kommunikationen kan derfor volde problemer.
- Flere forældre nævnte også positive historier og interesse for Kina blandt de danske børn.

Sammenhæng mellem kinesiske børns trivsel og inddragelsen af kinesisk sprog og kultur

- Sammenlagt svarede 93 % at en højere inddragelse af kinesisk sprog og kultur i nogen eller høj grad vil forbedre trivslen blandt kinesiske børn.
- Omkring 2/3 af de kinesiske forældre løser problemer i skolen sammen med deres børn, mens kun 13 % går til læreren for at løse problemer.
- De kinesiske forældre blev spurgt til betydningen af at have omgivelser med flere af kinesisk baggrund, og her svarer ca. 1/3, at det er uden betydning. Tilmed svarer hele 39 %, at kinesisk personale ikke er godt og der er endda 10 % som mener, det vil give flere problemer. Mere end 50 % mener at flere kinesiske medstuderende vil være en fordel med henblik på at få venner og skabe tryghed.

Del B: Danske forældres interesse for kinesiske skoletilbud

De fleste af de deltagende danske forældre havde en speciel interesse i Kina, som enten var knyttet til arbejde, familie eller rejse. På trods af dette, har der været en relativt kritisk diskussion af muligheden for flere kinesiske skoletilbud, da det er et svært prioriteringsspørgsmål.

Undersøgelse af behovet for kinesiske skoletilbud

- Der var stor enighed om, at det nuværende kendskab til kinesisk kultur er for lille.
- De største fordele ved at indføre flere kinesiske skoletilbud hænger sammen med de fremtidige jobmuligheder.
- Ifølge de danske forældre er de største ulemper forbundet med mangel på ressourcer og begrænset mulighed for succes. Det blev nævnt, at sprogfagene i forvejen er under pres, og der er en frygt for at et lille antal kinesiske sprogtimer vil være ligegyldigt.
- Den rette prioritering var et af de gennemgående temaer. Blandt de danske forældre var der en frygt for, hvordan andre sproggrupper vil reagere på større fokus på kinesisk. Flere forældre kunne ikke se, hvad man skulle nedprioritere.

Forslag til organiseringen af kinesiske skoletilbud

- De fleste af de danske forældre støttede ikke obligatorisk kinesisk i folkeskolen, men flere var positive overfor et valgfagsforløb på udvalgte skoler.
- Det blev nævnt i de danske fokusgrupper, at undervisning i kinesisk kultur er meget vigtigt.
- Det rette alderstrin var et af de store samtaleemner. Flere forældre mente ikke, at det er realistisk at børn i folkeskolen kan overskue et så svært sprog som kinesisk. Samtidig var der betænkninger ved, om man kunne motivere danske børn til at lære kinesisk.
- Et andet vigtigt tema der blev diskuteret omhandler den rette lærer. Der var her delte meninger, om det er muligt at benytte en engelsktalende kineser. De danske forældre var i tvivl om, hvorvidt der findes nok kvalificerede dansktalende kinesisklærere.
- Motivationen blandt de danske børn var gennemgående genstand for diskussion blandt de danske forældre. Flere forældre understregede problemerne i forbindelse med puberteten.

3. Metode

Undersøgelsen af behovet for kinesiske skoletilbud i Københavns Kommune er udført på baggrund af en kvantitativ såvel som kvalitativ analyse. De medvirkende kinesiske forældre har hovedsageligt haft tilknytning til kinesiske foreninger i København, og derfor er det relevant at starte med en kort beskrivelse af disse.

Kinesiske weekendskoler

I København findes der flere kinesiske foreninger, hvoraf 3-4 tilbyder kinesiskundervisning i weekenden. Disse foreninger er typisk startet i 90'erne med det formål at skabe et fællesskab blandt herboende kinesere og forbedre samarbejdet mellem Danmark og Kina. De kinesiske foreninger har udover weekendskoler også forskellige kulturelle aktiviteter som bordtennis, kampsport og dans, og de fungerer også som samlingssted i forbindelse med kinesiske højtider. I København er de største foreninger Den Kinesisk Forening (www.huaren.dk) og Mermaid Chinese Language School (www.mccs.dk), som henholdsvis underviser omkring 200 og 100 kinesiske børn. I foreningerne kan medlemmernes børn gratis modtage undervisning fra kinesiske lærere og de kinesiske elever er inddelt efter niveau på tværs af aldersgrupper fra ca. 6 til 18 år.

Da disse foreninger er blevet benyttet som indgangsvinkel til dataindsamlingen, er der 74 % af de adspurgte kinesere, som har børn i weekendskoler, hvilket kan ses på figur 9 senere i rapporten. Nedenfor vises det, at respondenterne er en meget heterogen gruppe, og derfor vurderes det ikke, at de forældre som er medlem af en forening har særlige karakteristika.

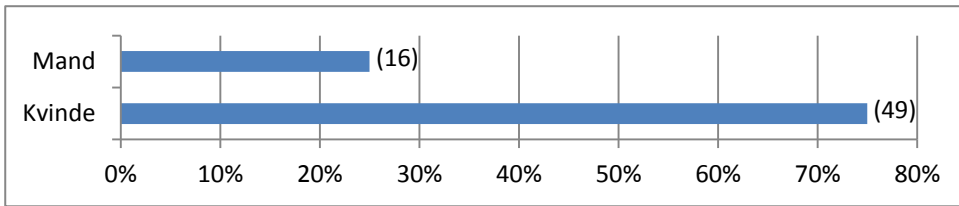
1. Kvantitativ undersøgelse blandt kinesiske forældre

Den kvantitative del består af en spørgeskemaundersøgelse, hvor respondentudvælgelsen af kinesiske forældre er sket på baggrund af følgende 3 kriterier:

- **Bopæl i Københavns Kommune**
- **Barn/børn med kinesisk baggrund (1., 2. eller 3. generation)**
- **Barn/børn i alderen 6-15 år, som går i 0.-9. klasse (privat eller folkeskole)**

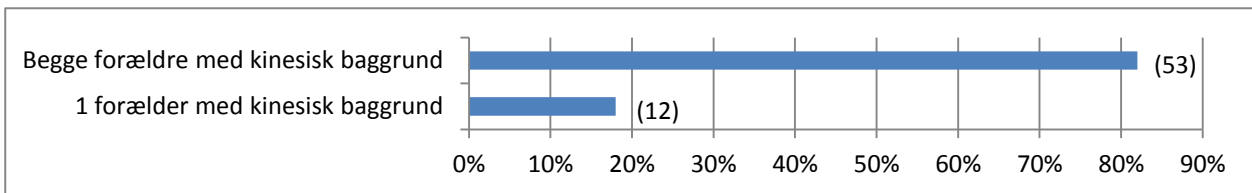
Overblik over respondenter

65 forældre fra den kinesiske minoritetsgruppe har bidraget til spørgeskemaundersøgelsen. Respondenterne er hovedsageligt blevet kontaktet gennem de omtalte kinesiske weekendskoler og besvarelserne er enten blevet udfyldt online eller omdelt til kinesiske forældre, som så har returneret spørgeskemaerne efterfølgende. Den procentvise fordeling blandt køn kan ses herunder, og tallet i parentes angiver, hvor mange respondenter det svarer til.

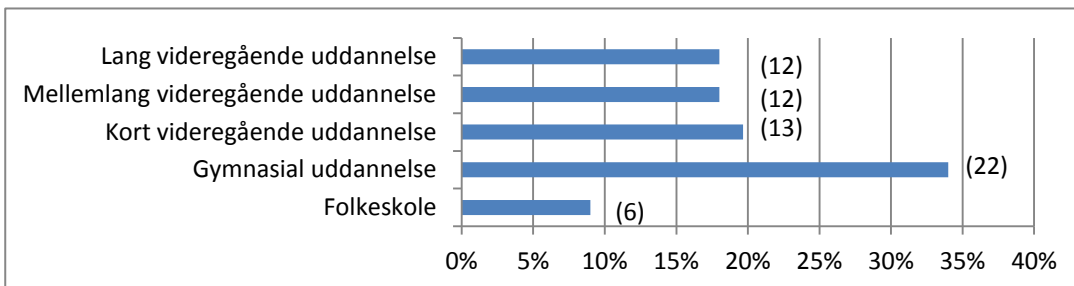
Figur 1 - Køn

53 af disse har været fra familier, hvor begge forældre har haft kinesisk baggrund. De resterende 12 respondenter har været kinesiske kvinder med en ikke-kinesisk partner.

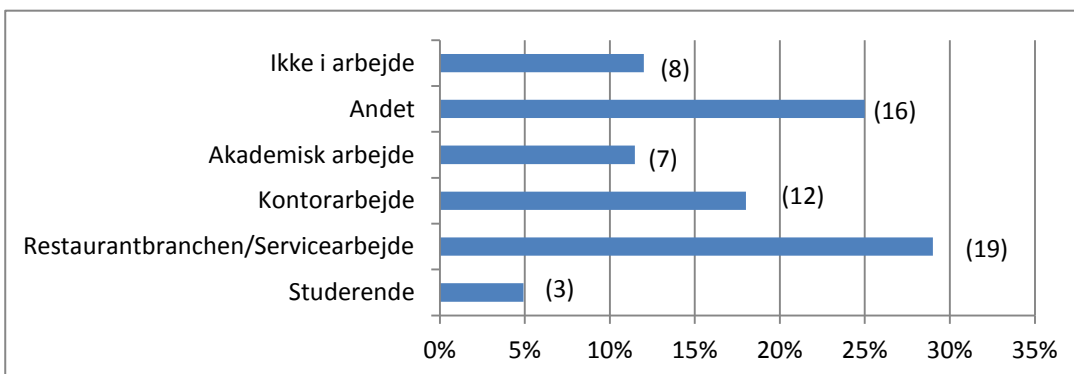
Figur 2 - Kinesisk baggrund

Analysen er udført på baggrund af et bredt udsnit af kinesiske forældre fra forskellige samfundsgrupper. Uddannelsesniveautet ses nedenfor:

Figur 3 - Uddannelsesbaggrund

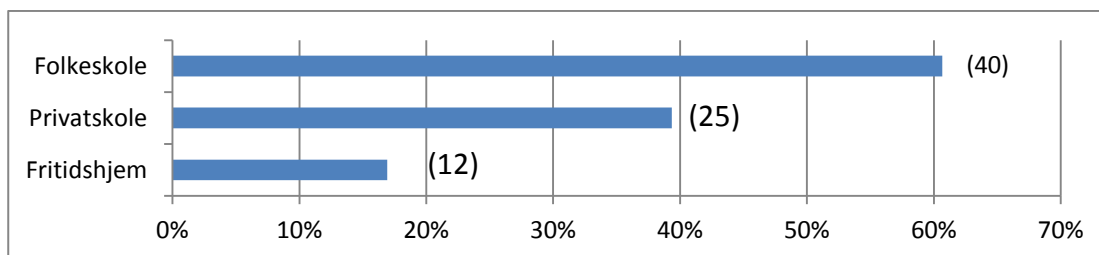
Respondenternes profession har ligeledes vist sig at være meget blandet:

Figur 4 - Professionsbaggrund

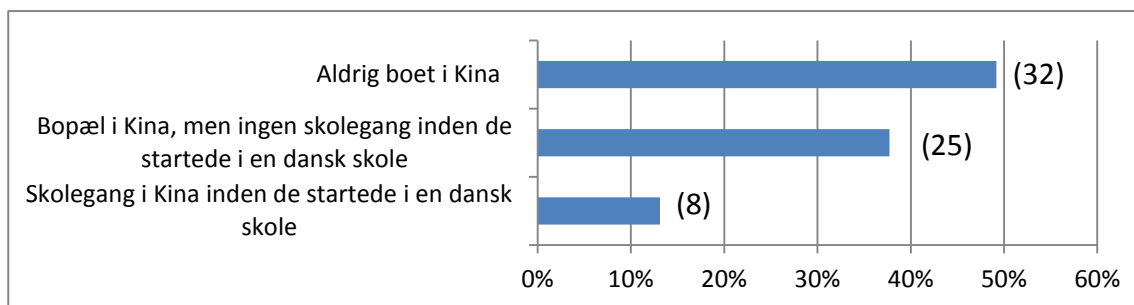
Ud fra besvarelserne kan det ses, at der har været en forholdsvis lige fordeling af forældre til børn i

folkeskole og privatskole med hhv. 61 % og 39 %. Derudover har kun 17 % haft børn i fritidshjem eller fritidsklub. Børnenes aldersgrupper er ikke defineret og derfor skal det forstås på den måde, at 12 forældre har svaret, at deres børn benytter fritidshjem eller fritidsklub.

Figur 5 - Fordeling på skoler

Som det ses på figur 6 nedenfor, er det kun lidt over 10 % af de kinesiske forældre som har børn, som har haft skolegang i Kina før de kom til Danmark.

Figur 6 – Forbindelse til Kina

2. Kvalitativ undersøgelse af kinesiske forældre og børn

Tre fokusgrupper med kinesiske forældre blev afholdt med henholdsvis otte, fem og otte deltagere. Den første gruppe havde deltagelse af forældre til kinesiske børn på weekendskoler, hvor deltagernes uddannelsesniveau var relativt lavt. Den anden fokusgruppe bestod af forældre til børn tilmeldt Københavns Kommunes modersmålsundervisning i kinesisk. Her var det en blandet gruppe inklusiv flere forældre med dansk kæreste/ægtefælle. Den tredje gruppe bestod af højtuddannede kinesiske forældre.

For at skabe en så afslappet atmosfære som muligt, blev gruppeinterviewene udført af kinesere uden deltagelse af danskere. Det betyder også, at alle citater fra kinesiske forældre er blevet oversat fra kinesisk til dansk og derfor ikke skal forstås som ordrette gengivelser.

Der blev ligeledes afholdt en ekstra fokusgruppe med seks kinesiske børn i alderen 10-17, som talte dansk og derfor blev interviewet af en dansker. Her er citaterne således ordrette.

3. Kvalitativ undersøgelse af danske forældre

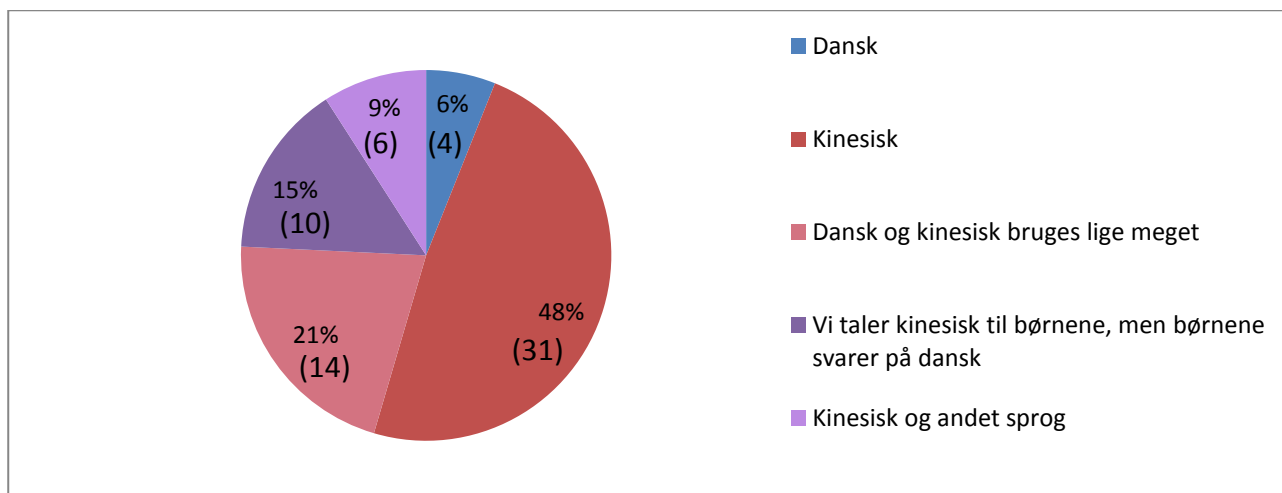
To fokusgrupper med danske forældre blev afholdt med henholdsvis to og fire deltagere. Den første blev afholdt med Randersgade Skoles skolebestyrelse, og den anden med forældre som havde tilmeldt sig via Skole og Forældres facebook-gruppe samt i Confucius Instituttets netværk. Der blev også annonceret efter fokusgruppe deltagere på Højdevangen Skole og Bording Friskole, men det viste sig at være svært at tiltrække interesserede forældre, hvilket måske kan indikere en relativt lille interesse eller viden omkring Kina blandt danske forældre. Det har været klart, at de fleste tilmeldte deltagere har haft en tilknytning til Kina som f.eks. arbejdsmæssig relation, forældre til kinesiske adoptivbørn, eller forældre til børn som allerede har gået til kinesisk. Der skal derfor tages højde for, at de deltagende forældre har haft et vist kendskab til Kina, som formentlig ligger over den gennemsnitlige viden for folkeskoleforældre. Til gengæld har der ikke været bias i forhold til urealistisk positive holdninger, idet diskussionen af kinesiske undervisningstilbud har medført en blanding af kritiske overvejelser og potentielle muligheder.

Da en diskussion af kinesisk sprog ofte vil medføre en diskussion af holdningen til Kina, blev fokusgrupperne styret af danske interviewere. På denne måde blev sensitiviteten i forhold til Kina reduceret. Dvs. at positive og negative tanker frit kunne fremføres uden at fornærme tilstedeværende kinesere.

4. Del A: Kinesiske forældres ønske om flere kinesiske skoletilbud

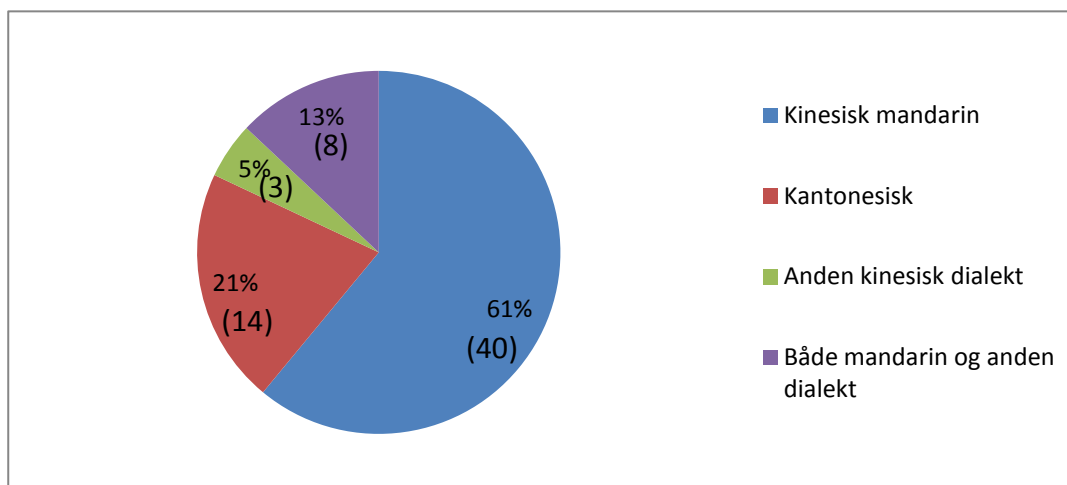
Kommunikation i hjemmet

Spørgsmål 4 til 7 i spørgeskemaet omhandlede kommunikation mellem kinesiske børn og deres forældre. 6 % (4 børn) taler udelukkende dansk, mens i alt 36 % både anvender dansk og kinesisk.

Figur 7 – Sprog i hjemmet

I ovenstående figur kan det ligeledes ses, at 48 % udelukkende taler kinesisk i hjemmet. Her er det vigtigt at tilføje, at der er tale om forskellige dialekter af kinesisk sprog. Som det ses af nedenstående, indgår der i 40 % af de kinesiske hjem en anden form for kinesisk end mandarin. Det er derfor ikke alle de kinesiske børn, som får mandarin ind med modermælken.

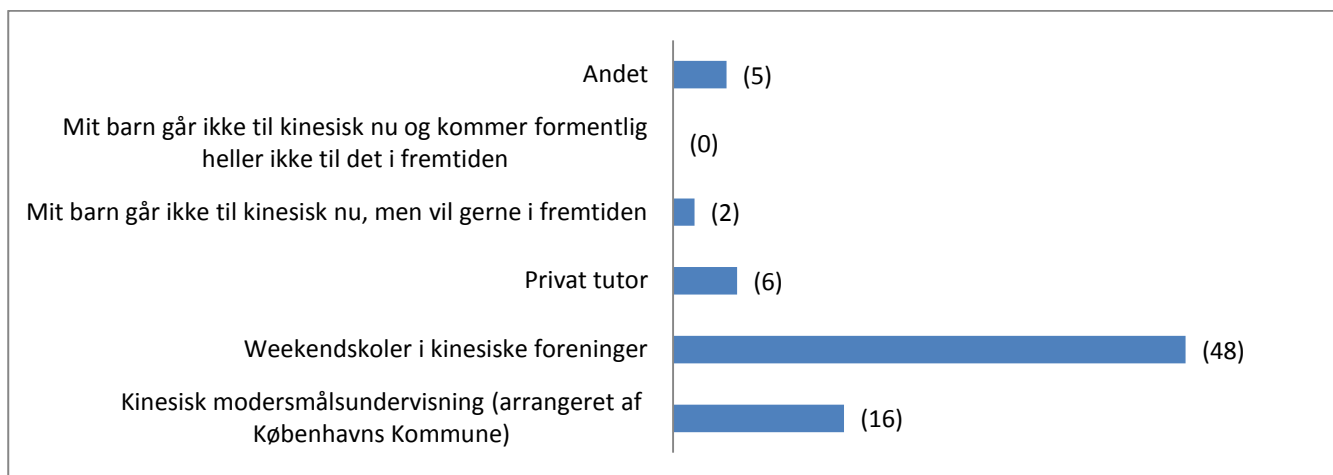

Figur 8 – Kinesiske dialekter

Nuværende kinesisk undervisning

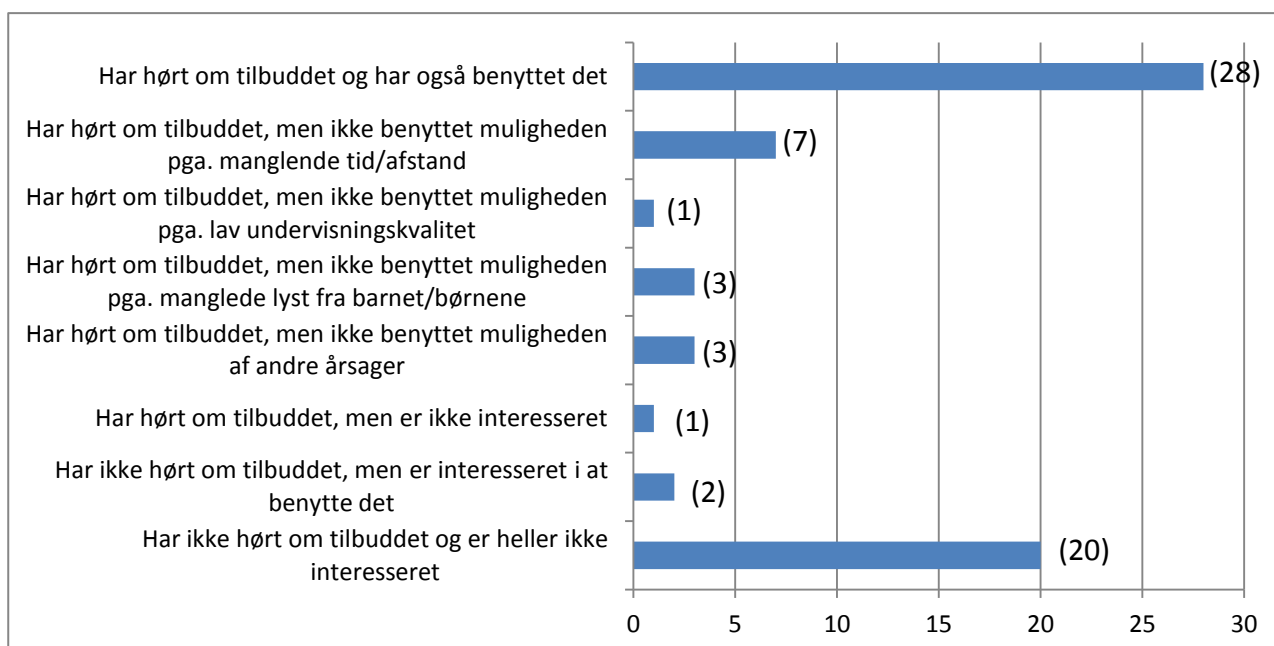
Respondenternes børn lærer hovedsageligt kinesisk på weekendskoler, som det kan ses nedenfor,

hvor det er antallet, som bliver vist. Da det var muligt at afkrydse flere metoder, kan det ses, at mange vælger at kombinere tilbuddene. Bl.a. benytter fem af de kinesiske børn både weekendskoler og modersmålsundervisning. Forældrene synes tydeligvis, at det er meget vigtigt, at børnene lærer kinesisk, og derfor er der 74 % som har børn på weekendskole. Kun to forældre har børn, der ikke studerer kinesisk, og disse to har tilmed et ønske om at børnene skal studere kinesisk i fremtiden.

Figur 9 – Nuværende kinesisk undervisning

I forbindelse med Københavns Kommunes modersmålsundervisning, er kendskabsgraden også blevet undersøgt. Det kan ses, at de fleste der har hørt om tilbuddet også har benyttet det. Det kan undre, at 20 ud af 22 som ikke har hørt om tilbuddet, heller ikke er interesseret.

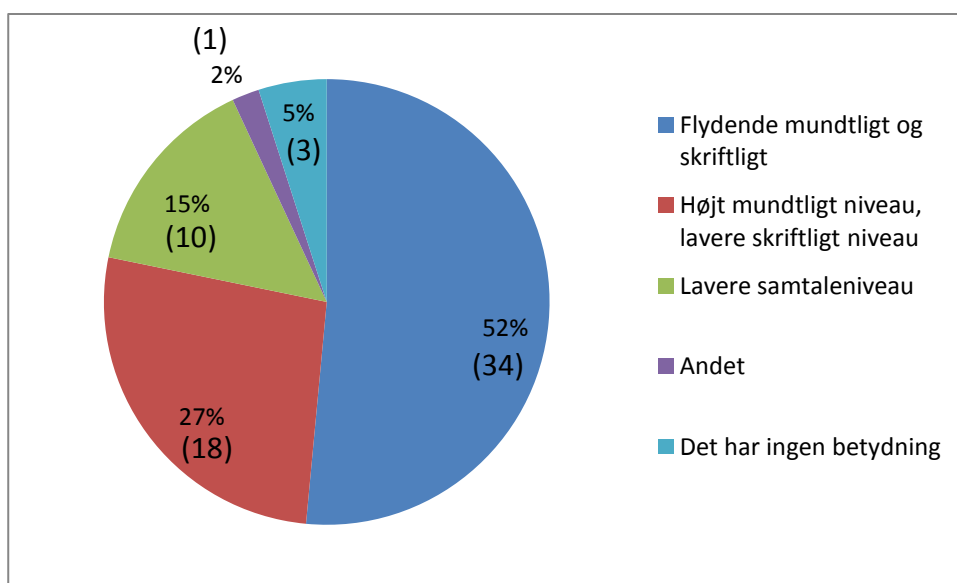

Figur 10 - Modersmålsundervisning

Kinesiske forældres ambitioner mht. deres børns kinesiske sprogfærdigheder er høje. 79 % ønsker enten et flydende niveau eller et meget højt mundtligt niveau. Det bliver imidlertid også nævnt i fokusgruppen, at det også er meget svært for kinesiske børn at lære kinesisk. ”Mine børn har ikke så mange muligheder for at tale kinesisk. Det tog os omkring 6 år at lære at skrive, så det er meget svært for børnene her.”

I forhold til at lære de kinesiske tegn, er det vigtigt for de kinesiske forældre, at børnene lærer at forstå, læse og tale kinesisk. ”Det er mest nødvendigt at tale og forstå kinesisk, men hvis børnene kan skrive er det endnu bedre. Vi bruger mest computer til at skrive tegn, så det er ok, hvis de kan genkende tegnene.” Det nævnes også af nogle forældre, at det er nødvendigt at kende de kinesiske tegn, så det er muligt f.eks. at læse kinesiske skilte i Kina. Her tilføjes det også af en forælder, at ”det er umuligt at genkende kinesiske tegn, hvis de ikke også lærer at skrive. Der er en sammenhæng mellem at læse og skrive.”

Et par af forældrene fra spørgeskemaundersøgelsen tilføjede også et ønske om, at børnene skulle kunne forstå kinesiske nyheder samt forstå den kinesiske historie og kultur. ”For mig er kravene meget høje. Tale og skrive er det basale niveau og derudover skal børnene kunne læse officielle kilder, så de lærer kinesisk historie og litteratur at kende.”

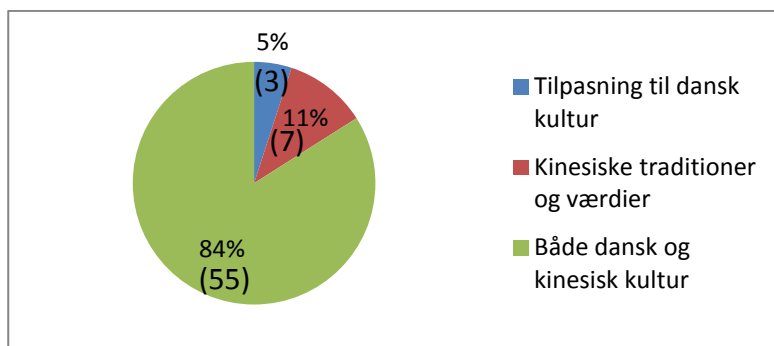

Figur 11 – Ambition om sprogniveau

Emnet omkring børnenes niveau i kinesisk blev uddybet i fokusgrupperne, hvor kinesiske forældre lagde vægt på, at deres børn lærte kinesisk op til et højt niveau. En indlysende grund var, hvis forældrenes dansk ikke er særlig godt, men det er også vigtigt at kunne tale med de familiemedlemmer som bor i Kina. Det blev nævnt, at ”jeg vil gerne have mine børn kan tale med deres bedsteforældre. Nogle gange presser jeg dem til at tale kinesisk hjemme, ved at lade som om jeg ikke kan dansk.” Der var også et stort fokus på de fremtidige jobmuligheder, som de kinesiske

forældre vurderede meget bedre med et flydende kinesisk sprog. Nogle forældre argumenterede for, at et grundlæggende niveau i kinesisk sprog kunne blive vigtigt senere, selvom børnene ikke på nuværende tidspunkt altid er interesserede i at lære det grundigt. ”Jeg tænker ikke så meget på deres fremtidige karriere, det kan de selv bestemme. Jeg vil bare give dem et grundlag for at lære kinesisk senere, hvis de vil lære deres rødder at kende.”

Selvom børnene i fokusgruppen følte sig mest danske, mente forældrene, at et højt niveau i kinesisk ville kunne hjælpe dem senere i livet. F.eks. kunne det være nyttigt, hvis de kinesiske børn skulle rejse alene i Kina. ”Mit krav til mine børns kinesisk niveau er simpelt. De skal kunne rejse rundt i Kina selv og kunne finde vej til deres hjemby. Det ville være slemt, hvis de ikke engang kunne læse busstoppeskiltene.” Desuden blev det nævnt, at mulighederne for at følge bedre med i kinesiske forhold, så som nyheder og kultur, er vigtigt. Betydningen af at holde kontakt med den kinesiske kultur kan også aflæses af nedenstående figur 12, hvor kun 5 % vægter tilpasningen til dansk kultur, som det vigtigste, mens langt hovedparten foretrækker en opvækst med fokus på både kinesisk og dansk kultur. I fokusgruppen med de kinesiske forældre, blev det også nævnt, at børnene kan arve nogle vigtige kinesiske værdier gennem sproget. ”Der var en tekst omkring ’Kong Rong gave away bigger pears’ og min lille søn spurgte, hvorfor storebror skulle give den store pære til lillebror. Så fortalte jeg, at storebror skal vise ydmyghed og kærlighed til sin bror. Så forstod min søn, hvordan han skal lære at være en del af familien.”

Figur 12 - Integration

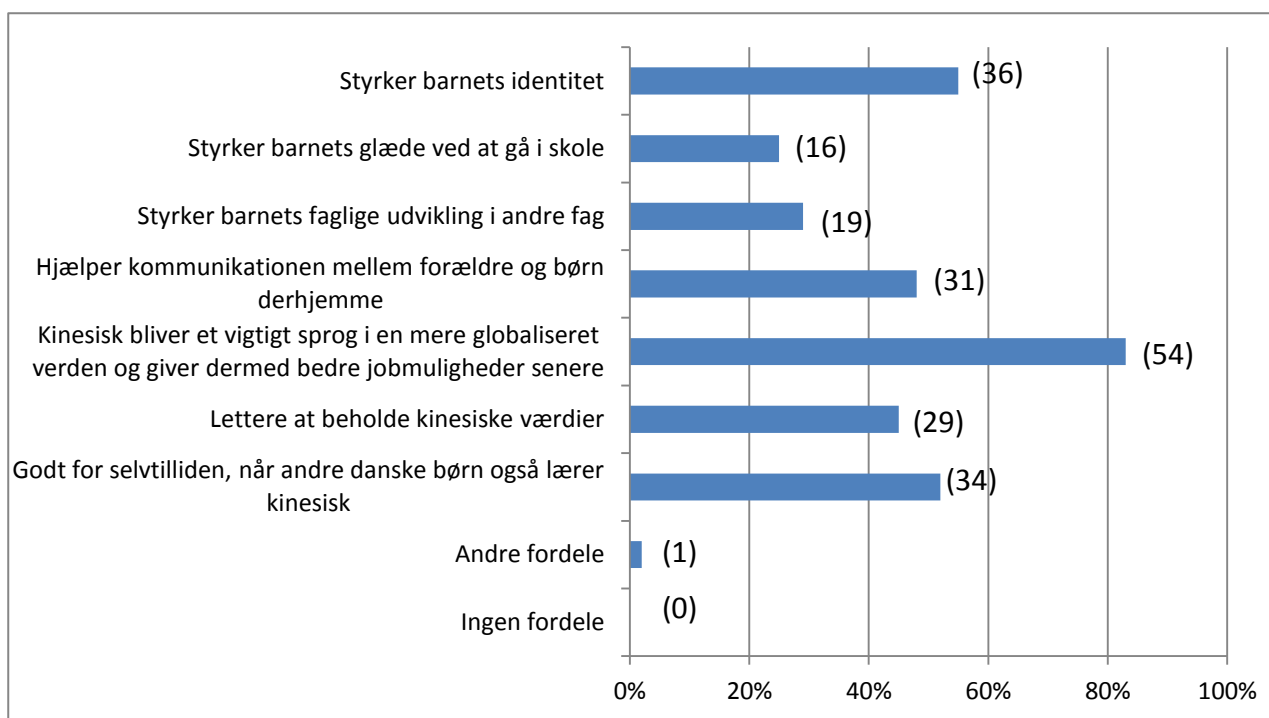
I fokusgruppen med kinesiske børn på weekendskolen, blev der også spurgt til børnenes egen ambition med kinesisk sprog. Alle seks børn ville som udgangspunkt gerne lære både at tale og skrive kinesisk flydende. En af børnene udtalte bl.a. ”helt, helt flydende, så man kan kommunikere”.

Kinesisk som sprogfag i folkeskolen eller som fritidstilbud

Alle de kinesiske forældre i fokusgrupperne udtrykte et ønske om kinesisk i folkeskolen. Flere af forældrene anerkendte dog, at det ikke er realistisk at forvente obligatorisk kinesisk, men de foreslog at lave et forsøg på nogle skoler. ”Idéelt skal de selvfølgelig starte så tidligt som muligt, fra 0. klasse. Men det er ikke realistisk at få kinesisk på linje med dansk eller engelsk, så jeg håber på,

at se det som et alternativ til tysk og fransk.” Nogle af de kinesiske forældre udtalte også, at de danske elever og deres forældre bør være den afgørende faktor, da de jo er majoriteten. ”Kinesiske børn er en minoritet, så man skal lytte mere til danske børn som er hovedkunden.” De kinesiske forældre ville sætte stor pris på flere muligheder for at lære kinesisk, men de nævnte også et behov for flere sociale aktiviteter efter skole omkring kinesisk sport, mad, rejser og praktisk viden. ”Vi har ikke tid til at vise hvordan man laver dumplings eller andre traditionelle retter, da vi begge arbejder. Det ville være dejligt, hvis en kinesisk lærer kunne hjælpe med sådanne aktiviteter. Jeg tror også de danske børn ville kunne lide det. Min søns klassekammerater kan godt lide at komme på besøg hos os, og de siger altid, at han er heldig hans mor kan lave så god mad.”

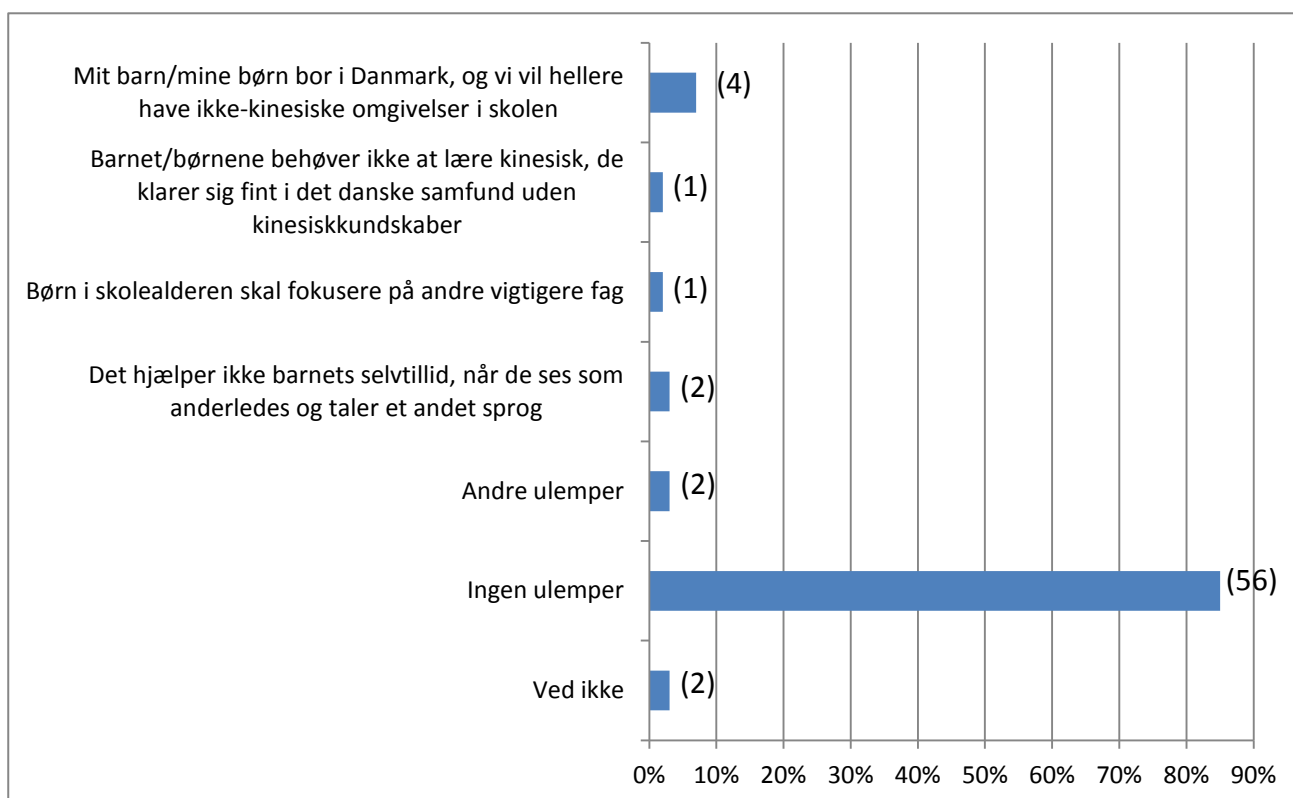
I spørgsmål 21 og 22 blev der spurgt til, hvilke fordele og ulemper de kinesiske forældre kan se ved at indføre kinesisk i folkeskolen. Det er her bemærkelsesværdigt, at den fordel, der blev nævnt færrest gange, er barnets glæde ved at gå i skole. Det kunne tyde på at forældrene ikke mener, at deres børns trivsel i skolen hænger afgørende sammen med, hvorvidt der bliver udbudt kinesisk eller ej. Se venligst figur 13 nedenfor.

Figur 13 - Fordele

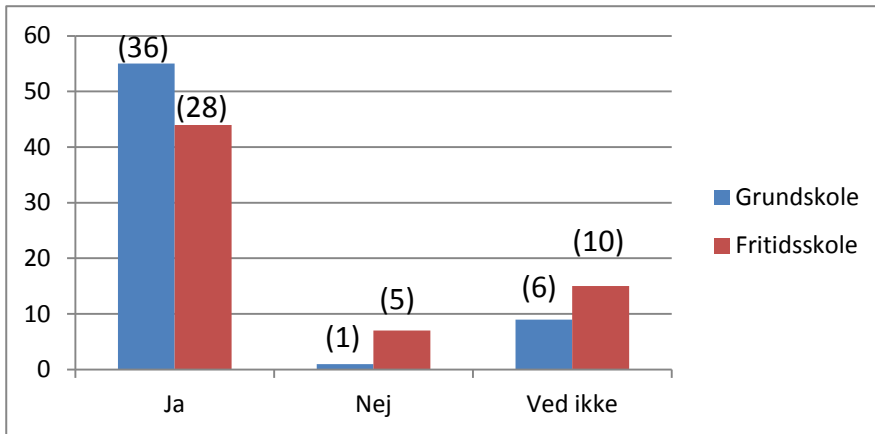
Det er tydeligt, at de kinesiske forældre udelukkende er positive og ikke ser nogle ulemper ved at indføre kinesisk. Det er interessant, at den vigtigste fordel de kinesiske forældre nævnte, er at ”kinesisk bliver et vigtigt sprog i en mere globaliseret verden og giver dermed bedre jobmuligheder senere”, som ikke mindre end 82 % afkrydser. Først et stykke derefter kommer betydningen for de kinesiske børns identitet og selvtillid. Dette fokus på de senere jobmuligheder blev også afspejlet i fokusgrupperne. ”Jeg tror den kinesiske økonomi vil blive ved med at gro og give flere jobmuligheder. Også for danske børn.” Her diskuterede de kinesiske forældre forskellen

på frihed mellem kinesiske og danske forældre. F.eks. blev det nævnt, at danske børn selv kan vælge deres valgfag, hvor de kinesiske børn gør, som der bliver besluttet i hjemmet. Ligeledes nævntes det i fokusgrupperne, at ikke-kinesiske børn vil kunne drage fordel af en viden om et meget anderledes sprog og en anden kultur end den vestlige. Dette menes, at kunne udvikle deres evne til at tilpasse sig og give nogle psykologiske og sociale redskaber at arbejde med i den globaliserede verden. De kinesiske forældre mente også, at det kan give en bedre integration mellem Danmark og Kina, som kan hjælpe i mange generationer fremover. "En af min søns klassekammeraters forældre har en forretningsforbindelse til Kina, så de opfordrer deres barn til at lære kinesisk. Jeg tror også det vil hjælpe den anden vej, så børnene kan give deres forældre mere viden om Kina." En fælles kultur i barndommen vil holde langt, og det vil også hjælpe de danske forældre til bedre at kunne forstå Kina. "Nogle gange tror jeg, at folks diskriminerende attitude hænger sammen med et lille kendskab. Danskere kender f.eks. til fransk og tysk fra fjernsynet. Hvis de hørte mere omkring kinesisk kultur, ville distancen blive mindre og jeg tror kinesisk i skolen både ville give sprogkunderskaber og åbenhed til andre kulturer.

Figur 14 - Ulemper

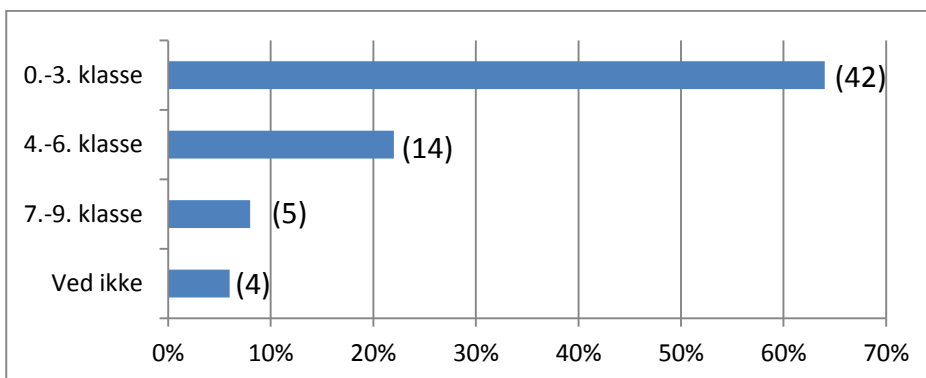
At de kinesiske forældre ser så få ulemper ved at indføre kinesisk, er med til at understrege den betydning de kinesiske forældre tillægger det kinesiske sprog. Der er også kun en af de kinesiske forældre som ikke ønsker kinesisk udover modersmålsundervisning, som det ses på spørgsmål 23 (den blå kolonne forned).

Figur 15 – Ønske om kinesisk undervisning

Ovenfor vises antallet af kinesiske forældre, som ønsker kinesisk som henholdsvis grundskolefag eller fritidstilbud. Langt de fleste svarer ja til et grundskolefag, mens ca. 2/3 svarer ja til et fritidstilbud. I fokusgruppen er der stor begejstring blandt de kinesiske forældre omkring muligheden for kinesisk i folkeskolen. ”Selvfølgelig vil vi give total støtte til kinesisk i skolen. Det bør komme, da England og Sverige allerede er begyndt. Det vil hjælpe mine børns motivation meget, da jeg på nuværende tidspunkt skal forhandle og presse mit barn i weekend skole. Derudover er weekendskolerne ikke så strukturerede med tekstbøger, så det kunne være godt med nogle faste rammer.”

Med hensyn til hvornår undervisningen i kinesisk skulle starte, mener de fleste kinesiske forældre, at jo før, jo bedre. 64 % svarer i 0.-3. klasse.

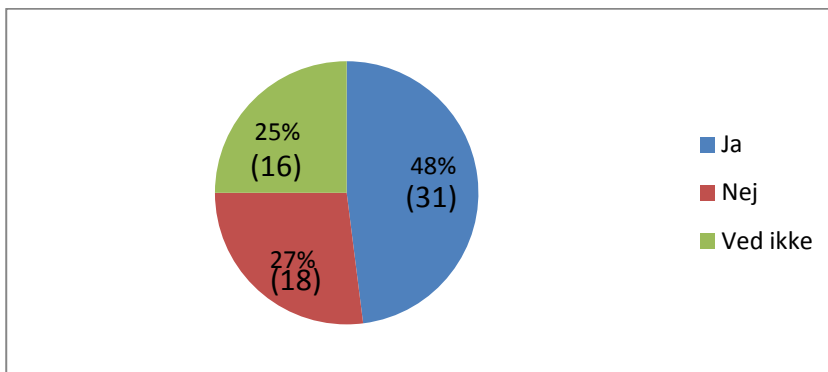

Figur 16 – Ønske om undervisning efter klassetrin

I fokusgrupperne var meningene omkring, hvornår det er en passende alder at starte med kinesisk sprog lidt mere blandede. Nogle mente så tidligt som muligt, da det kunne være godt for børnenes evne til at lære sprog. Det nævntes også, at børn sagtens kan lære et sprog mere. ”Jo tidligere, jo bedre at lære sprog. Min brors børn taler nu tre sprog uden problem, så børn lærer hurtigt. Desuden blev det nævnt, at kinesisk i fremtiden vil blive lige så vigtigt som engelsk, og det derfor vil være godt at få indført kinesisk som et obligatorisk fag. Andre mente, at det skal være et valgfag på linje med tysk og fransk, så børnene selv kan vælge. Det blev desuden foreslået, at kinesisk skal

være obligatorisk fra 4. klasse, så alle børn kan få en fundamental forståelse for Kina. Når de så når 7. klasse, kan børnene så vælge om de vil fortsætte eller ej. Til sidst var der også nogle kinesiske forældre, som er urolige for, at alt for mange fag vil presse børnene for meget. "Jeg er bange for, at for mange fag vil presse børnene. Det vil være godt, hvis de selv kan vælge, f.eks. fra fjerde klasse."

De kinesiske forældres prioriteringer er tydelige i næste figur, som angiver, hvor mange der kunne finde på at skifte skole, hvis en anden skole tilbød kinesisk som valgfag i 7.-9. klasse.

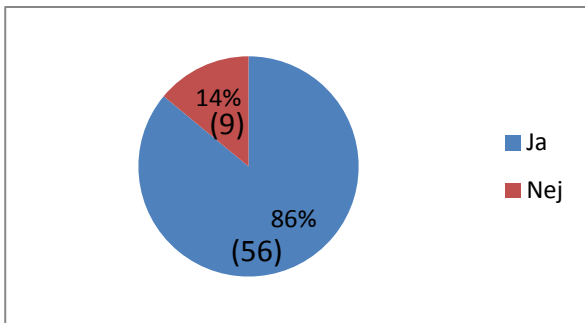
Figur 17 – Skift af skole

Det er her værd at bemærke, at flere af de kinesiske forældre er villige til at skifte deres barns skole ud med en skole, der tilbyder kinesisk som valgfag. De fleste kinesiske forældre ønskede, at et sådant valgfag skulle være for alle og ikke kun børn med kinesisk som modersmål. 86 % svarede ja til et åbent valgfag og fokusgrupperne giver forslag til, hvordan det konkret kunne lade sig gøre. Her blev det nævnt, at de kinesiske børn der allerede kan tale kinesisk, kan fungere som hjælpelærere. Det blev også nævnt, at det kan forbedre de kinesiske børns selvværd og øge deres venskab med andre elever. "Jeg tror, det ville være en fordel for mit barn. Han kan hjælpe med lektier og i klasseværelset og det vil give ham større selvværd, at have et fag han er god til."

Derudover blev det foreslået, at kinesiske børn kan følge undervisningen sammen med et højere klassetrin, hvis der er meget stor forskel på niveauet. Hvis kinesisk undervisning f.eks. indføres fra 4. klasse, vil de fleste kinesiske børn allerede have studeret på weekendskoler inden, og derfor have et noget andet behov end de danske børn. Af samme grund er flere kinesiske forældre bekymrede for niveauet af et kinesisk fag i folkeskolen. "Jeg er urolig omkring kinesisk fra 4. klasse. På det tidspunkt er mit barn allerede flydende i kinesisk og kan derfor ikke starte fra samme niveau som de danske børn. Jeg synes, det kan løses ved f.eks. at have mulighed for at følge 6. klasse."

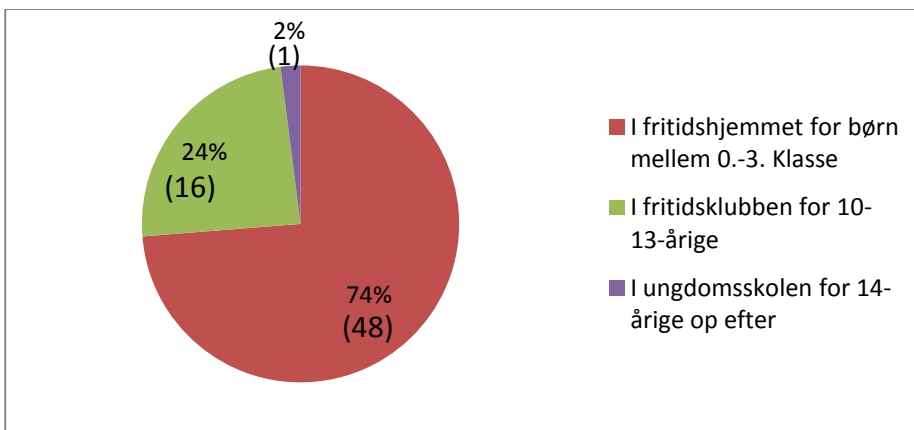
I fokusgruppen med kinesiske børn på weekendskolen, svarede de kinesiske børn, at det skulle være inddelt efter klassetrin, da "man gerne vil være sammen med sine klassekammerater." De syntes det ville være sjovt at hjælpe danske elever. Her blev det indskudt, at "danske børn laver aldrig lektier." De kinesiske børn ville gerne blandes med danske børn, "da man så fik det nemmere." Ud over det nævnte flere af de kinesiske børn, at "det ville være dejligt med kinesisk i folkeskolen, for så kunne man holde fri i weekenden." De kinesiske børn mente, at ekstra fritid ville gøre dem endnu gladere. Med hensyn til læreren, var der delte meninger. Bl.a. blev det nævnt, at "en

kinesisklærer som kan dansk er allerbedst. Men min storebror har to danske lærere som også er ok.”

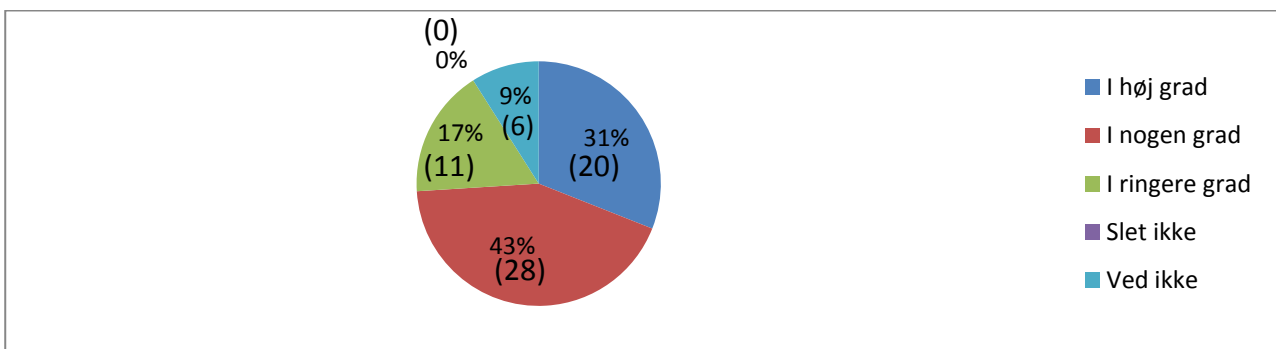
Figur 18 - Fritidstilbud

Som ovenstående figur viser, svarer 86 % ja til et tilbud omkring et fritidstilbud. I forhold til at tilbyde kinesisk som et fritidstilbud, er det igen en overvejende del af de kinesiske forældre, som svarer så tidligt som muligt. I diagrammet nedenunder ses det, at 74 % af forældrene foretrækker tilbud i fritidshjemmet for børn mellem 0.-3. klasse, frem for senere i fritidsklub eller ungdomsskole. Der er blevet spurgt, hvor og hvornår undervisning i kinesisk skal tilbydes som fritidstilbud.

Figur 19 – Ønske om fritidstilbud

Det sidste spørgsmål angående den kinesiske undervisning spurgte til omfanget af lektier og karakterer. Igen viser de kinesiske forældre sig forholdsvis ambitiøse.

Figur 20 – Lektier og karakterer

1/3 mener i høj grad at der bør inddrages lektier i undervisningen og mere end 1/3 mener der i nogen grad bør inddrages lektier.

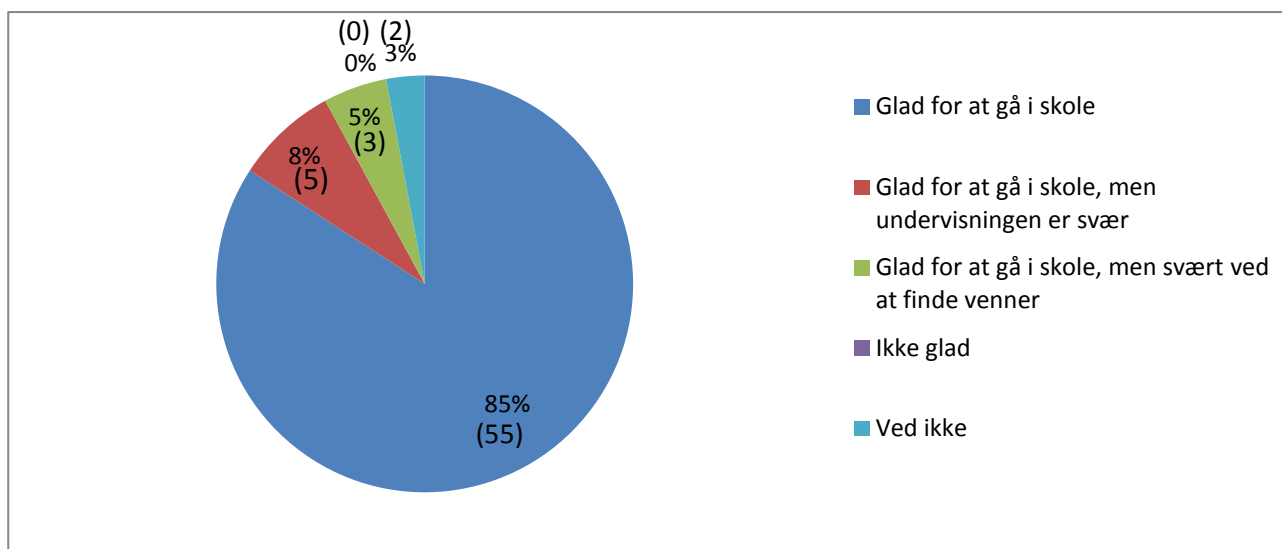
I fokusgrupperne blev der også spurgt til, hvordan undervisningen konkret kan struktureres med hensyn til lærer, niveau, eksamen og lektier. Her blev det pædagogiske krav til lærerne diskuteret mellem de kinesiske forældre og mange forskellige aspekter blev nævnt. Flere påpegede accenten som meget vigtig, og derfor er læreren nødt til at være fra Kina og tale standard mandarin. Det blev samtidig påpeget, at dansk pædagogik skulle inddrages, hvilket ifølge de kinesiske forældre betyder et fokus på opmuntring og styrkelse af børnenes selvtillid. Foruden erfaring med at undervise i kinesisk, blev der også lagt vægt på et kendskab til kinesisk kultur og kinesiske værdier. En forælder nævnte, at "jeg tror ikke, det er nok at fortælle historier om Kina, lærerne skal kende til betydningen og værdierne bag kinesisk kultur." En anden forælder mente, at "det er i Danmark nu, så vi skal ikke være kræsne. Hvis læreren kan tale standard kinesisk uden accent er det nok." Til sidst blev det nævnt, at læreren skulle have en høj moralsk standard og "lav ikke for mange eksaminer. Det gør børnene nervøse."

Angående tekstbogen, skal indholdet være meget praktisk anvendeligt og øve eleverne i daglige situationer. "Jeg synes førstprioriteten skal være på det praktiske. Hvis man ser på den tekstbog mine børn bruger nu, så har det ingen sammenhæng til deres dagligdag. Det skal være brugbart." Der blev også fokuseret på at tilrette materialet til danske børn og f.eks. inddrage computerspil og online aktiviteter. Andre overvejelser fra de kinesiske forældres side angik behovet for litteratur på højt niveau. Dvs. fokus på historie og klassiske kinesiske tekster. Desuden blev det diskuteret, hvorvidt kinesisk kalligrafi er for svært for danske børn. Der var blandede meninger omkring de kinesiske tegn. For at give børnene et indtryk af fremgang, blev det ofte nævnt, at man kunne starte med pinyin. Desuden nævntes vigtigheden af at have undervisning ofte, så børnene ikke glemmer, hvad de har lært. Det blev også sagt, at der skal være plads til, at den enkelte lærer kan vurdere klassens niveau og undervise derefter. Der blev udtrykt ønske om officielle kinesisk eksaminer, som kan give et certifikat til brug i forbindelse med studie eller arbejde i Kina.

De kinesiske forældre diskuterede desuden, hvorvidt nye kinesiske skoletilbud skulle adskille sig fra de nuværende tilbud, som f.eks. weekendskoler. Her mente de, at nye skoletilbud skulle være mere formelle, så børnene har større incitament til at studere kinesisk. Skoletilbuddene skulle være mere systematiske og evalueringerne mere standardiserede. De kinesiske forældre havde en forventning om, at tilstedeværelsen af flere danske studerende ville skabe en positiv og indbydende atmosfære til at lære sammen. Det blev imidlertid også påpeget, at weekendskolerne gav børn med kinesisk baggrund en platform for at udvikle et netværk, som kan være til nytte resten af deres liv. "Vi som kom til Danmark som førstegenerationsindvandrere havde ikke noget netværk. Vi har selv opbygget det, og derfor håber jeg vores børn også kan få nogle venner for fremtiden."

5. Undersøgelse af kinesiske børns trivsel

I spørgsmål 12 i spørgeskemaet blev der spurgt direkte til, hvordan de kinesiske forældre tror deres børn har det i skolen. Som det ses nedenfor, svarede langt de fleste, at deres børn er glade for at gå i skole, og har let ved at følge undervisningen, og har mange venner. Det bemærkes også, at ingen af de kinesiske forældre mener, at deres barn ikke er glad.

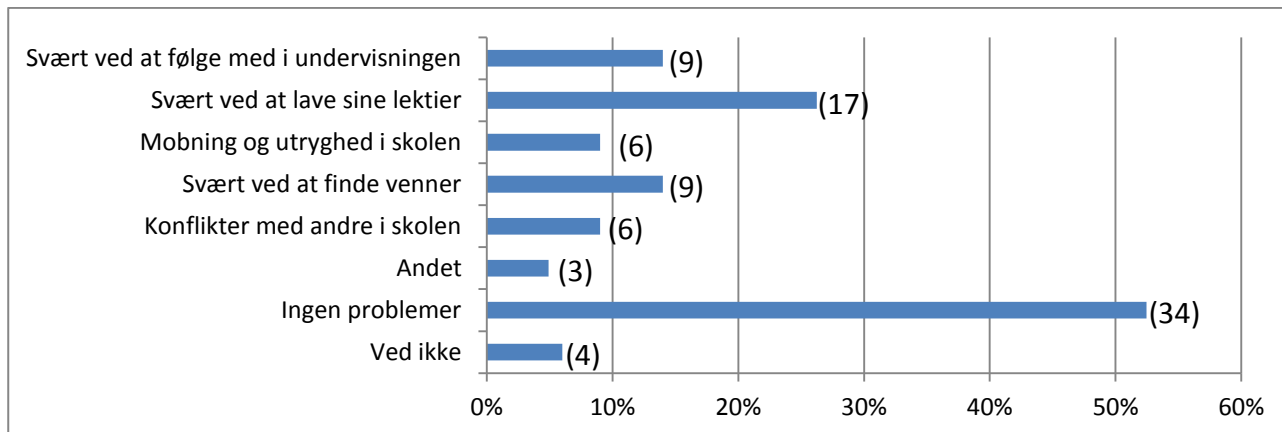

Figur 21 – Kinesiske børns trivsel

Ovenstående opfattelse står altså i skarp kontrast til de kinesiske børns egen opfattelse af deres trivsel jævnfør Københavnerbarometeret 2011. Det samme billede tegner sig i fokusgrupperne, hvor de kinesiske forældre er uenige i, at deres børn ikke er glade eller har problemer med at finde venner. De kinesiske forældre mener, at deres børn er stille i skolen pga. den kinesiske natur med at holde en lav profil. De udtrykte generel selvsikkerhed omkring deres børns intelligensniveau og nævnte desuden, at nogle danske forældre ønsker, at deres børn bliver venner med kinesiske børn, da de har dyder som høflighed, gæstfrihed og en god arbejdsmoral. Alt i alt afviste de klart, at kinesiske børn trives dårligt. Flere forældre nævnte, at ”jeg tror ikke mine børn har problemer i skolen, de holder bare lav profil.”

Det samme billede tegnede sig under fokusgruppen med kinesiske børn på weekendskolen. De havde hverken selv prøvet at blive mobbet eller kendte til andre kinesiske børn, som ikke var glade. Der kunne nogle gange være andre børn som drillede med at ”made in China” var dårlig kvalitet, men det var mest for sjov. Et af børnene udtalte at ”nogle tror alt fra Kina går hurtigt i stykker, men det gør det altså også nogle gange”. Børnene syntes, at de fleste danske børn var positive overfor Kina, ”men nogle tror kinesere er meget fattige”, blev det fortalt. Nogle gange kunne det være lidt lettere at blive venner med andre udlændinge, som også havde en anderledes baggrund, men i det store hele følte de kinesiske børn sig helt almindelige. På spørgsmålet om hvorvidt danske børn ved nok om Kina, blev det bl.a. svaret at ”de må godt vide lidt mere om Kina, men på den anden side behøver de det ikke. Man kan godt være venner med en fra Afrika uden man ved alt”.

Spørgsmål 14 spurgte yderligere ind til eventuelle problemer, men over halvdelen af de kinesiske forældre svarede, at de ikke kendte til problemer blandt kinesiske børn. De kinesiske forældre kunne her afkrydse flere felter, så hver søjle angiver, hvor mange % der har afkrydset pågældende problem.

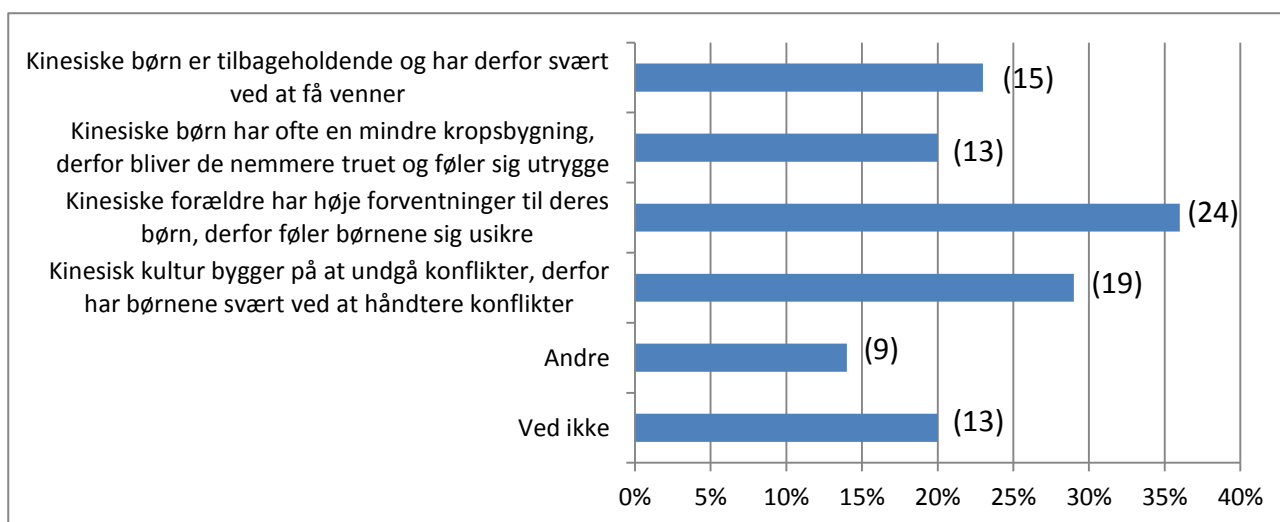
Figur 22 – Kinesiske børns problemer

Ordret blev der spurgt til, hvilke problemer den kinesiske forælder kendte til, som kinesiske børn kunne have i skolen. Da spørgsmålet kunne være følsomt, må det forventes at ovenstående giver større udslag, end hvis der blev spurgt direkte til den enkelte forælders barns problemer. På trods af dette, er konklusionen meget lig spørgsmål 12. De kinesiske forældre anser deres børns trivsel for god. De to største problemer der bliver nævnt, har med det faglige at gøre. Altså svarene "svært ved at følge med i undervisningen" samt "svært ved at lave lektier". I fokusgrupperne blev der nævnt et par andre omstændigheder, som f.eks. et problem med at udtrykke følelser. "Kinesiske børn ved ikke, hvordan de skal udtrykke deres følelser." Nogle gange virker den direkte vestlige samtale lidt for uhøflig i forhold til den kinesiske kommunikation og ligeledes kan sarkasme volde lidt problemer. En anden forælder nævnte, at nogle kinesiske børn følte sig truet af arabiske børn og de kinesiske værdier omkring tolerance gør, at kineserne ikke gør modstand. Det blev ligeledes nævnt i fokusgrupperne, at kinesiske børn meget sjældent laver ballade. "Lærerne ved godt, at kinesiske børn er dygtige i skolen. De slås ikke og de vil ikke skille sig ud fra mængden." De kinesiske forældre syntes ikke, at vold på skolen er et almindeligt problem, men hvis det sker, er det i specielle områder som f.eks. Nørrebro. En undertrykkelse af følelser kan forårsage mindre glæde, og flere forældre ønskede at deres børn skal lære at tale mere åbent. De så det som centralt at finde en balance mellem at føle sig presset til at tale for meget og at holde for meget tilbage. Flere kinesiske forældre nævnte, at de under forældremøderne ofte hørte "for stille, for tilbageholdende". Det blev forklaret med, at de kinesiske børn var bange for at sige noget forkert. En af de kinesiske forældre forklarede forskellen mellem at forstå noget og at være helt sikker. Han mente, at et kinesisk barn vil være 95 % sikker før han svarer, mens et dansk barn kun behøver 50-60 % sikkerhed.

Flere kinesiske forældre omtalte også positive historier, hvor det havde været en fordel at have kinesisk baggrund. F.eks. ville danske børn rigtig gerne besøge deres hjem og smage den kinesiske

mad. Det blev nævnt, at flere danske børn syntes de kinesiske børn er heldige, fordi de kan gå på kinesiske hjemmesider og snakke kinesisk. Dette er i overensstemmelse med de kinesiske børn, som i fokusgruppen fortalte om nogle meget interesserede danske elever. Det blev nævnt, at "dem fra min klasse spørger hele tiden om jeg kan sige noget på kinesisk." Og når de kinesiske børn snakker i telefon med deres familie, synes de danske børn ligeledes, at det lyder sjovt.

Spørgsmål 15 spurgte ind til kinesiske børns adfærd, og her viste der sig nogle indikationer på, hvilke problemer kinesiske børn ifølge deres forældre kunne have. Det var her ikke muligt at svare "ingen problemer", men i stedet var der en "ved ikke"-kategori. Det er imidlertid kun 20 %, som har svaret "ved ikke," og derfor har de resterende 80 % tilkendegivet, at der kan være adfærdsmæssige forhold, som påvirker kinesiske børns trivsel. Den høje tilkendegivelse af adfærdsmæssige forhold, skal dog også ses i lyset af, at svarmuligheden "ingen" var ikke eksisterende og derfor kan have ledt forældrene til i højere grad at vælge de andre muligheder. Det hyppigst forekommende svar findes ved de høje forventninger til de kinesiske børn fra de kinesiske forældre, som 36 % vedkender findes.

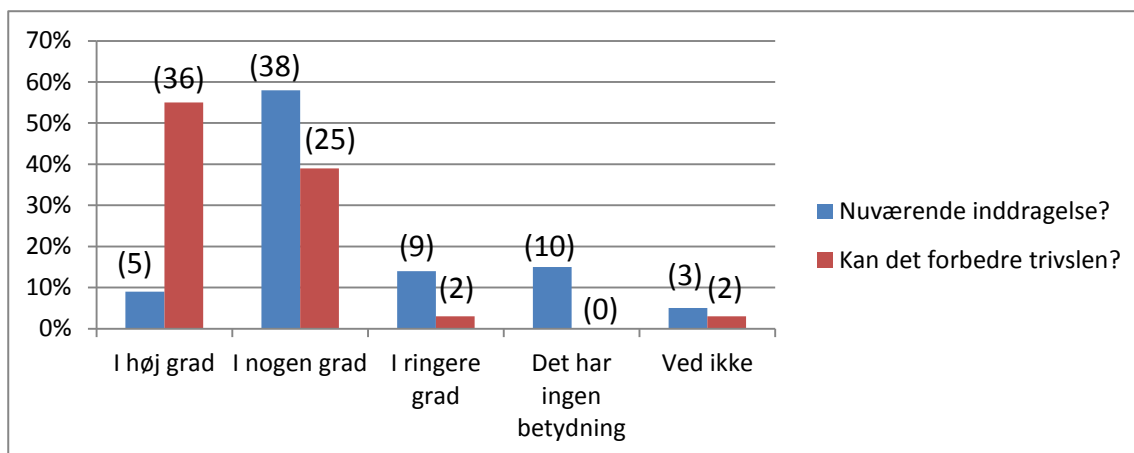

Figur 23 – Kinesiske børns adfærd

Ca. ¼ af forældrene mener at børnene har svært ved at håndtere konflikter, at de er tilbageholdende og har svært ved at få venner eller at de oftere føler sig utrygge pga. en mindre kropsbygning. Dette spørgsmål viser altså, at der kendes til nogle problemer, hvis der spørges dybere ind til emnet. I forhold til Københavnerbarometerets statistik omkring kinesiske børn, er der dog stadig en forskel mellem de kinesiske forældres opfattelse og de kinesiske børn fra undersøgelsen.

Sammenhæng mellem kinesiske børns trivsel og inddragelsen af kinesisk sprog og kultur

Spørgsmål 10 og 11 kan med fordel sammenlignes, da har benyttet samme skala. De to spørgsmål omhandler inddragelsen af kinesisk sprog og kultur i skolegangen og hvordan det kan påvirke trivslen.

Figur 24 – Kinesisk sprog og trivsel

I figur 24 kan det ses, i hvor høj grad kinesisk sprog og kultur er inddraget, samt potentialet for at forbedre trivslen. Sidstnævnte har en utrolig høj tilkendegivelse, da over halvdelen svarer i høj grad. I alt er der 93 %, som mener at det i nogen eller høj grad vil forbedre kinesiske børns trivsel, jo mere kinesisk kultur og sprog der bliver inddraget i skolegangen.

Dette er blevet uddybet i fokusgrupperne, hvor de kinesiske forældre udtrykte stor begejstring for en forbedret kommunikation mellem Danmark og Kina. De så det som en mulighed for danske elever at stifte bekendtskab med kinesisk sprog, på samme måde som de kinesiske børn lærer dansk. Det blev også nævnt, at det nuværende danske indtryk af Kina ofte er negativt pga. fordomsfulde medier. De kinesiske forældre håber på en mere neutral kommunikation, som også vil have en positiv indflydelse på diskrimination ud fra udseende.

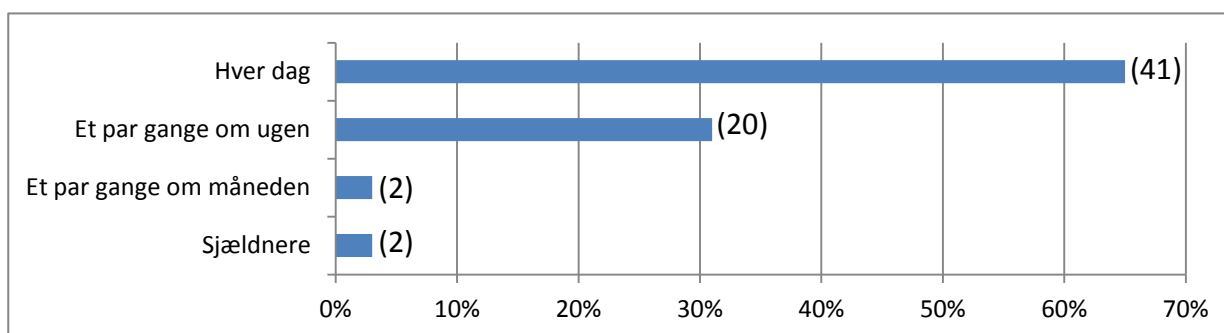
I fokusgrupperne uddybede de kinesiske forældre, at kinesisk i folkeskolen kunne forbedre det sociale liv blandt de kinesiske børn. De kinesiske børn ville blive mere aktive i sociale aktiviteter, som relaterer sig til kinesisk kultur, hvilket ville give et bedre samspil mellem kinesiske og danske fællesskaber. Ud over dette, ville det også have en positiv indflydelse på de kinesiske børns identitet, da de ville få et større indblik i "den anden" del af deres personlighed. "På nuværende tidspunkt er min søn stolt at være fra Kina. Når der er noget på tv omkring Kina, kalder han altid på mig." Samtidig nævntes det, at det forhåbentligt ville give andre børn et mere positivt billede af Kina. "Når børnene kan forstå kinesiske nyheder, vil det få en bredere forståelse for Kina."

Gennemgående gav de kinesiske forældre et indtryk af, at uddannelse betyder rigtig meget. De er derfor seriøse, da de vil være sikre på, at de har gjort alt, hvad de kan. I fokusgrupperne blev der talt om de kinesiske forældres ønsker til deres børn. De kan sammenfattes til følgende punkter:

- At have høflige manerer
- At have en selvstændig tankegang
- At være modig nok til at sige sin egen mening
- At være ansvarlig overfor sig selv
- At have et socialt ansvar

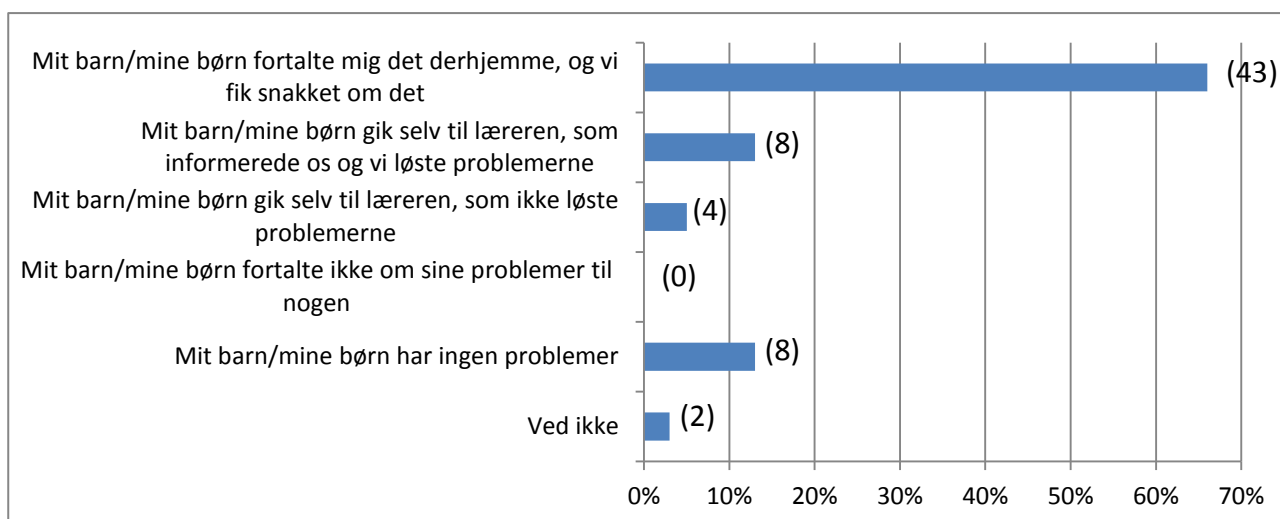
- At have en sund personlighed
- At være integreret i det danske samfund
- At undgå en konkurrence på materielle værdier
- At opbygge gode og brugbare netværk for deres fremtidige karrierer.

Da det er tydeligt, at der er en forskel på de kinesiske forældres opfattelse af deres børns trivsel og børnenes egne svar i Københavnerbarometeret, er det relevant at se på kommunikationen i hjemmet. Spørgsmål 8 spørger til hvor ofte der tales med børnene omkring skolen, og resultatet er illustreret nedenfor.

Figur 25 - Kommunikation i hjemmet

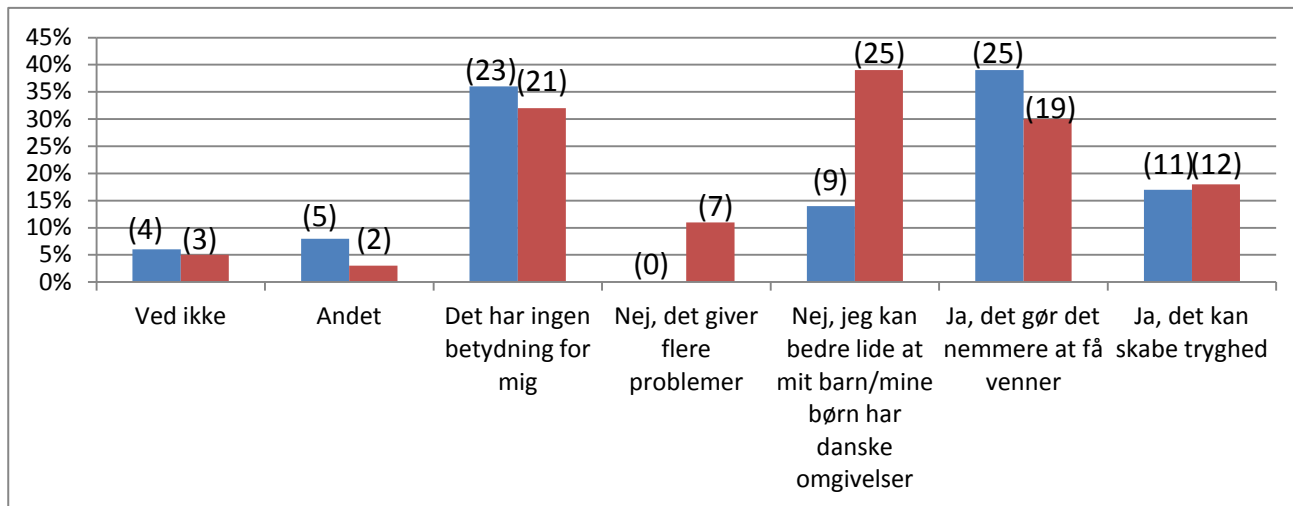
Langt de fleste forældre taler hver dag med deres børn og resten et par gange om ugen. Spørgeskemaet giver imidlertid ikke mulighed for at teste kvaliteten af disse samtaler. Samme billede giver spørgsmål 13, som analyserer hvordan de kinesiske børn løser problemer i skolen. 66 % af forældrene svarer, at de snakker om det med deres børn og selv løser problemerne og 13 % mener, at barnet først går igennem læreren.

Figur 26 - Løsning af problemer

Det er interessant, at kun 13 % her svarer, at deres børn ingen problemer har. Det kan muligvis forklares ved at se nærmere på, hvordan "problemer" defineres, eller om der er tale om den generelle trivsel eller specifik problemløsning.

I spørgsmål 16 og 17 blev der spurgt mere ind til betydningen af, at have omgivelser på skolen, der har andre med kinesisk baggrund. Det første spørgsmål (blå) omhandler betydningen af at have andre kinesiske børn på skolen og det sidstnævnte (rød) af at have kinesisk personale på skolen. Resultaterne ses i figuren nedenfor.

Figur 27 - Betydning af andre kinesere

Det mest interessante er forskellen i kolonne fem. Kun 14 % ønsker ikke flere kinesiske medstuderende, men til gengæld svarer 39 % at ekstra kinesisk personale ikke er vigtigt. Det betyder altså, at de kinesiske forældre vurderer det relativt vigtigt med andre kinesiske børn, mens det ikke er så vigtigt med kinesisktalende personale. Der er også 39 %, som mener flere kinesiske børn ville gøre det nemmere at få venner.

Til sidst er det vigtigt at lægge mærke til den relativt store andel af de kinesiske forældre, som vurderer det uden betydning, hvorvidt der er andre lærere eller elever med kinesisk baggrund. 37 % mener, at ekstra kinesisk personale er ligegyldigt, mens 32 % mener at andre kinesiske børn er uden betydning for trivslen.

6. Del B: Danske forældres interesse for kinesiske skoletilbud

Som nævnt i metode afsnittet, så havde de fleste deltagende forældre en større interesse i Kina end den almindelige dansker. På trods af dette, var der ikke tendens til en uforbeholden positiv holdning til flere kinesiske undervisningstilbud. I dette afsnit vil det først blive gennemgået, hvordan de danske forældre umiddelbart ser behovet for kinesiske sprogtilbud i folkeskolen. Derefter vil de vigtigste temaer blive gennemgået, hvilket omhandler prioriteringen i forhold til andre sprog, hvilket alderstrin der ville være passende samt motivationen blandt danske skolebørn for at lære kinesisk. Til sidst vil det blive konkluderet, hvordan de deltagende forældre ville foretrække en eventuel organisering af flere kinesiske skole- eller fritidstilbud.

Hvordan er behovet for at lære mere om kinesisk kultur og sprog?

Først blev de danske forældre spurgt direkte til, hvor vigtigt de synes, det kinesiske sprog er og om Danmark har behov for flere Kina kompetencer. Der var stor enighed om, at der er et stort behov for at lære kinesisk kultur bedre at kende. På nuværende tidspunkt er det en meget lille viden børnene får om Kina, og det bliver nævnt, at "det kan selv små børn også have glæde af."

Med hensyn til kinesisk sprog, var forældrene enige om, at engelsk selvfølgelig er første fremmedsprog, men derefter kunne udvalget sagtens være bredere end fransk og tysk. Da der imidlertid allerede er for lidt fokus på disse fag, f.eks. kun 1 times fransk om ugen, så nævner flere forældre, at kinesisk sprog er et projekt, som vil have svært ved at opnå succes. "I forvejen er sprogfagene under pres" og "de små fag er næsten ligegyldige, da man ikke kommer til bunds." Det nævnes også, at "man fylder allerede oven på i folkeskolen, og måske skal børnene i virkeligheden bare blive bedre til dansk." Eller "så hellere dygtigere til engelsk." Der er en frygt for, "at 1 eller 2 kinesiske sprogtimer om ugen vil give et så lavt niveau, at det er ligegyldigt." Selvom det giver nogle muligheder med kinesiske sprogkundskaber, så udtaler flere forældre, at det er meget langt fra deres børns hverdag. "Når jeg tænker på min egen dreng, er der uendeligt langt til et job i Kina." En anden udtaler "Det er svært at sige til sit barn, at nu skal du lære kinesisk, det er godt for dit CV om 30 år." Derfor tvivles der lidt på efterspørgslen og det frygtes, at indførsel af kinesisk sprog vil være "signalpolitik". Det udtales: "Desværre er folkeskolen lidt af en kampplads, hvor mange skal gøre sig klogere end folkeskolens ledere. Det er blevet legitimt, at sige 10.000 ting der skal på skemaet, men det kan jo ikke lade sig gøre." Det bliver nævnt, at folkeskolen hele tiden bliver foreslået en masse nye opgaver, og der er derfor stor enighed om, at ressourcerne ikke er til et obligatorisk kinesisk fag.

Hvilke fordele ser danske forældre ved at indføre flere kinesiske skoletilbud?

Som nævnt har der været bred enighed blandt de danske forældre om, at det er et svært prioriterings spørgsmål. Men når det så er sagt, kan de se mange fordele pga. Kinas rolle i fremtiden. Det bliver blandt andet nævnt som en fordel, at Danmark kan blive bedre til at

samarbejde med Kina, samt at det vil være guld værd for den enkelte elev på CV'et. "Som en lille nation må man satse endnu mere på sprog, og det er vigtigt med mindst et sprog ud over dansk og engelsk hvis man vil klare sig i den globale verden." Da Kina er verdens største land, er det selvfølgelig vigtigt med samarbejdsrelationer, og der er en tro på, at det langsigtet vil give bedre jobmuligheder. "Sprog er vigtigt for harmoni. Jo bedre vi forstår hinanden, jo bedre bliver verden." "Kineserne kommer vi ikke uden om, så vi kan ligeså godt lære dem at kende hurtigst muligt."

Desuden nævnte de forældre, der havde været på rejse i Kina, at man kan komme langt med et par enkelte kinesiske sætninger i Kina. Derfor vil danske børn, der skal til Kina have stor glæde af selv et meget lille ordforråd. Desuden blev det nævnt som en positiv ting, at jo flere sprog der introduceres tidligt, jo større sprogforståelse opnår børnene og jo nemmere lærer de andre sprog.

Hvilke ulemper ser danske forældre ved at indføre flere kinesiske skoletilbud?

Udover de ovennævnte ulemper som prioritering og mangel på ressourcer i folkeskolen, så blev det ofte nævnt, at "kinesisk er ikke bare kinesisk". Der findes mange kinesiske dialekter og derfor er der uvished om, hvad man kan bruge kinesisk til i de forskellige dele af Kina. Med hensyn til de kinesiske tegn, udtrykte flere forældre bekymring for, hvorvidt man kan lære de udviklede tegn. Det var opfattelsen, at det måske er en mulighed at lære sproget, men tegnene virker meget svære. Desuden blev det nævnt, at sproget er et meget lydligt sprog, som er ekstremt svært at lære pga. forskellene på toner. De danske forældre påpegede, at det kan det være et spild af ressourcer, da folkeskolen fattes penge og da der i forvejen er en debat om undervisningens kvalitet. "Man kan ikke flytte timer ud af det nuværende skema."

Gennemgang af de vigtigste temaer

Den rette prioritering

Et af de store temaer i begge fokusgrupper var, hvordan kinesisk skal prioriteres i forhold til andre sprog. Umiddelbart var flere forældre i tvivl om, hvorfor kinesisk skal prioriteres højere end så mange andre sprog. "Med al respekt for Kina, så længe vi ikke kan tilbyde både fransk og tysk som obligatoriske fag. Det er trods alt vores nabolande". "Der er jo andre større minoriteter i Danmark, og lande som Brasilien, Indien og Rusland er også vigtige, og i øvrigt har Japan i mange år været et vigtigere asiatisk land". "Kina er blot en blandt andre nye økonomier, men sproget er ikke vigtigere end så mange andre." "selvfølgelig findes der mange kinesere, men det man ellers laver i skolen peger ikke mod Kina." "Tyskland er stadig Danmarks største eksportmarked og fransk og spansk er vigtigere sprog for Europa". Det blev påpeget, at den politiske diskussion både skal tage højde for en krænkelingsdebat om hvem man favoriserer, og ligeledes en vurdering af hvilke sprog der er vigtigst i fremtiden. "Hvis man indfører kinesisk, så kan der godt være nogle andre grupper, som synes de også skal ha'." Flere forældre mente, at det kan være lidt farligt at indføre i folkeskolen - i hvert fald som obligatorisk. Og det er svært at prioritere, for "siger man ja til kinesisk, så siger man nej til noget andet."

Det rette alderstrin

Det var ligeledes en gennemgående diskussion, hvornår man kan starte med at lære kinesisk. En af forældrene refererede til en ung mand, som havde læst bachelor i kinesisk. Han antydede, at sværhedsgraden af kinesisk måske ikke er til folkeskoleniveau, men måske bedre passer til gymnasie-niveau, hvis der skal komme noget brugbart ud af det. En anden forælder lagde vægt på, hvad der kræves for at lære sprog og påpegede, at en 5-årig universitetsuddannelse eller en sprogofficer får den undervisning der skal til, og derfor er det urealistisk med kinesisk i folkeskolen. "Jeg tror slet ikke på det med et andet alfabet." I forhold til timingen, fokuserede de danske forældre rigtig meget på børnenes motivation. Sprog kræver meget øvelse, læsning og timers træning som moderne børn ikke er interesseret i at bruge. "Det vil tage rigtigt mange timer i en kultur, der ikke understøtter det". På den ene side skal man begynde inden puberteten, men som en forælder udtalte, så "peger det lidt mod hinanden, da de yngre elever har brug for at fokusere på andre fag."

Den rette lærer

Det blev nævnt, at det vil kræve nogle rigtig dygtige lærere, og her er det et skrækscenarie, "at man tager en lærer og sætter på kursus, som så bagefter skal lære kinesisk fra sig." En vigtig overvejelse er, om der skal anvendes en lærer med kinesisk baggrund, som ikke taler dansk, eller en dansk lærer med et lavere sprogligt niveau. Her er der delte meninger blandt forældrene, da nogle mener at det kun kan blive en succes, hvis indlæringen sker fra dansk til kinesisk. "De unge falder fra, hvis der undervises på to nye sprog." Andre mente, at det godt kan fungere med engelsk til kinesisk i de ældre klassetrin, men at det alt andet lige vil være optimalt med undervisere som er dansk-talende kinesere. Forældrene var dog usikre på, om der findes nok af disse lærere.

Den rette timing

Det var også et stort emne blandt de danske forældre, hvorvidt tiden er inde til at påbegynde kinesisk sprogundervisning. "Det skal ikke bare være fordi, det er moderne. Det skal pege ud i virkeligheden." "Lige nu vides ikke så meget om, hvad det kan bruges til i forhold til arbejde, udveksling osv." Selvom forældrene var enige om Kina vil betyde mere i fremtiden, var der usikkerhed på, hvor vigtig Kina bliver i fremtidens samfund. Nogle forældre mente, at dette spørgsmål er afgørende, mens en anden forælder nævnte, at endemålet ikke er så vigtigt, "bare børnene er glade og lykkelige." Derfor er der også nogle forældre som lægger vægt på, at der skal opnås et brugbart kinesisk niveau, mens andre udtaler, at tysk og fransk i forvejen er meget svært at lære for folkeskoleelever, og derfor kan de lige så godt lære kinesisk. Overordnet så er Kina og kinesisk sprog stadigvæk langt væk for de fleste danske forældre.

Kinesisk som sprogfag i folkeskolen eller som fritidstilbud

Kun en enkelt af fokusgruppedeltagerne syntes om idéen om obligatorisk kinesisk i folkeskolen, men omkring halvdelen støttede en test af kinesisk som valgfag på udvalgte skoler. Alle syntes desuden, at det ville være godt at tilbyde som fritidstilbud, men det skulle i så fald være mere end

1 time om ugen, for at børnene kan nå at lære noget. Flere forældre mente, at det haster med at få kinesisk indført som valgfag, da man ikke kan lave et obligatorisk fag, før det har været afprøvet. "Det er bare med at komme i gang med sprogene, så kan det være, der er nogle der fatter interesse for fransk, andre for kinesisk og andre igen for spansk."

Flere forældre nævnte, at det kunne være interessant udbyde kinesisk sprog valgfag som et eksperiment. Det skulle være en realistisk indgangsvinkel, hvor det indgik som en valgmulighed i 7.-9. klasse, hvilket ville gøre det muligt at lære fra engelsk til kinesisk. Det blev bl.a. foreslået at starte på en udvalgt folkeskole med et kinesisk mindretal. Det blev igen nævnt, at det skal kombineres med undervisning i kinesisk kultur, da kinesisk ikke kun er et sprog. "Kinesisk har også noget med opførsel at gøre, der er så mange uskrevne regler, at det at snakke kinesisk ikke kan stå alene."

I forhold til at tilbyde kinesisk som valgfag, blev det igen nævnt som et modargument, at de nuværende fag så ville få mindre tid. Derfor syntes nogle forældre, at det er bedre som et fritidstilbud fra 15-16 om eftermiddagen. Aftenskole og ungdomsskole tilbud nævntes også som muligheder. Det blev bemærket, at det er "vanvittigt vigtigt hvordan man kommer med det." "Det ville være dejligt med et fritidstilbud, hvor det så ville være mere lyst-drevet. Den almindelige skoledag er proppet, så det er for meget med kinesisk."

Forældrene blev spurgt til, om de kunne tænke sig at flytte skole, hvis en anden skole kunne tilbyde kinesisk. De fleste lagde stor vægt på tryghed og kammerater, så "kinesisk er slet ikke et parameter". En enkelt forælder nævnte dog, at hun måske godt kunne vælge en anden skole for hendes barn i de større klassetrin.

Med hensyn til danske skolebørns interesse, var der udbredt enighed om, at alt afhænger af alder. Alle forældre nævnte puberteten som en problematisk alder, hvor det ville være svært, at få børnene til at lære et så svært sprog som kinesisk. Flere forældre så derfor enten de tidlige klassetrin eller den sene udskoling som en mulighed for at indføre kinesisk sprog. "De små er nemmere at motivere, men i 12-års alderen ligger prioriteterne helt anderledes. Man kan jo ikke komme igennem med noget, hvis børnene ikke vil i den alder." "Motivationen kommer måske igen, når de bliver fornuftige i udskoling." En af de deltagende forældres børn havde tidligere gået til kinesisk, og han startede allerede som 9-årig sammen med flere skolekammerater. Selvom om de ikke havde et fornuftigt engelsk niveau, fik de alligevel relativt meget ud af kinesisk undervisningen, som foregik med en ikke-dansktalende kinesisk lærer. Det blev dog nævnt, at det trods alt ville have været nemmere fra dansk til kinesisk. Efter halvandet år tabte drengen imidlertid interessen ligesom sine klassekammerater, da han kun kunne sige 10 ord og ikke følte han kom nogen vegne. Desuden gad børnene ikke lave lektier.

En af forældrene med et kinesisk adoptivbarn nævnte, at adoptivbarnet ikke var mere motiveret end andre børn. Hun havde prøvet at gå til kinesisk, men da hun missede en undervisningstime

mistede hun tråden. Igen blev det nævnt, at en gang om ugen ikke er nok, så bliver alt glemt. Hvis hun kunne tage et begynderkursus igen, ville det måske være en mulighed, da børnene har brug for en følelse af at "de kan det" for at blive motiveret. Der bliver svaret klart nej til, hvorvidt danske skolebørn har den nødvendige flid, der skal til for at lære kinesisk. "Den fragmenterede hverdag er i forvejen kompleks, og derfor vil det være endnu et tilbud til de stærke elever." Børnenes hverdag anses som presset og derfor vil det kun være en mulighed for elite elever eller "stræberne".

Konkrete forslag til undervisning

Som sagt var de danske forældre mere positive i forhold til et øget fokus på kinesisk kultur og der blev f.eks. udtalt, "er det ikke bedre kun at lære om kinesisk kultur i andre fag?". Ifølge en anden forælder, er det "måske ikke så tosset at starte med kinesisk kultur, hvis man vil udbrede interessen for kinesisk sprog. Man skal gå kulturvejen." Det påpegedes, at succes vil afhænge meget af, om vi lærer kulturen at kende. Dvs. ikke kun kinesisk sprog, men også musik, traditioner og madlavning. "Man kan også bedre nå forældrene ved at præsentere kinesisk kultur". Flere forældre nævnte at de gerne ville introducere deres børn for mere kinesisk kultur, hvis det blev gjort sjovt og spændende. "Det kan inspirere børnene, hvis de har lært noget om kulturen."

Moderen til barnet der havde gået til kinesisk bemærkede, at de små børn i 2.-3. klasse elskede den kinesiske kultur, hvilket gjorde sproget lettere at gå til. "Selvom de stoppede efter halvandet år, kan interessen jo nemmere komme igen senere." En anden forælder støttede samme tanke, da den kinesiske kultur nemt kan gøres utroligt spændende for små børn, hvilket senere kan føre til en interesse for sproget, som er en nødvendighed, hvis man skal dybere ind i kulturen. Gennem en kulturudbredelse med fokus på Kinas historie kan man skabe en interesse. "Hvis man kun ser tegnene går man den anden vej."

En forælder nævnte, at man måske tænker undervisning i Danmark forskelligt fra Kina. I Danmark kan man ikke gå "straight på kinesisk sprog", i stedet er det mere dansk først at lege "Little China". Det kunne f.eks. være arrangementer med optrædende kinesere i flotte dragter og drageudsmykninger. Eller månefest med kager. Det blev udtalt, at tidligere arrangementer på Confucius Instituttet havde gjort et dybt indtryk på børnene. Det blev foreslået, at lave flere arrangementer med mad, sportsaktiviteter og kinesisk kultur i det hele taget. "Man kunne måske lave rollespil og lære børnene den kinesiske høflighed."

Det blev også nævnt, at de nuværende lærere sagtens kan stå for denne undervisning. F.eks. gennem emneuger eller mini OL, som foretages på ude på de enkelte skoler. Desuden nævnte en af forældrene et projekt med en virtuel rejsebeskrivelse, som en stor succes. "Ved at kombinere IT, sprog og kulturindsigt, har skolerne masser af muligheder for at forbedre kendskabet til kinesisk kultur." Igen fokuserede de danske forældre meget på aldersgruppen. "De lukker ned, når de når puberteten, så man skal starte tidligt."

For at fastholde børnenes interesse så blev det understreget, at underviseren er meget vigtig. Derudover ville det hjælpe, hvis der var rigtige kinesere at tale med. Det ville altså være godt at have nogle fra den kinesiske minoritet i samme klasse. Desuden kunne udveksling eller måske samtale over Skype være gode alternativer.

Danske forældres indtryk af kinesiske børn

I løbet af fokusgrupperne kom de danske forældre med flere udtalelser omkring Kina og kinesiske børn. Flere af forældrene indrømmede, at der selvfølgelig var fordomme, men de er medtaget her for at give et indblik i de danske forældres synsvinkel. Til sidst i fokusgrupperne blev der spurgt, hvad de danske forældre kender til kinesiske børns trivsel i Danmark. De nævnte, at kendskabet var meget lille og at den kinesiske kultur fremstår lukket. Den ene forælder påpegede, hvor lidt han kendte til Kina, når han tænkte på sport og andre almindelige danske interesser. "Der hvor børn har berøring med andre nationaliteter, er det begrænset, hvad man kender til Kina." "Kina fylder ikke meget i bevidstheden og der er meget lidt kulturudveksling." F.eks. vedrørende mediedækningen i forhold til USA. En anden forælder fortalte om hendes kollegaers forbavsende reaktioner, da hun fortalte om, at hendes barn gik til kinesisk. "Det er svært at finde en nysgerrighed, så det er et stort arbejde for kineserne at udbrede deres kultur." En dansk forælder udtalte, at hans fordom om kinesere var, at kineserne lever lukket i et parallelsamfund, hvor de arbejder meget, men opfører sig fint uden at optræde i voldsstatistikker osv.

I forhold til kinesiske børns trivsel, nævnte nogle forældre, at man ikke ser kinesiske børn i fritidsklubben. "Man ser dem ikke i sammenhænge uden for skolen, og hvis man ikke er med i fritiden, så er man ikke med." Igen blev det indrømmet af forældrene, at de har fordomme omkring hårdtarbejdende kinesiske skolebørn, som ikke har så meget frihed som danske børn og måske skal hjem at spille klaver efter skole. De forestillede sig, at der er nogle andre forventninger til børnene fra det kinesiske hjem, hvor den danske kultur er mere afslappet. De danske forældre mente generelt, at børn også har behov for at lege.

Spørgsmål fra de danske forældre

I løbet af de to fokusgrupper stillede de danske forældre en lang række spørgsmål, og de giver et godt indtryk af de bekymringer og usikkerheder, som er relevante i forhold til at indføre kinesisk sprog i folkeskolen. Spørgsmålene kan inddeles i tre grupper, som henholdsvis omhandler facts omkring det kinesiske sprog, minoritetsbørn i København og tilrettelæggelse af sprogfag.

Spørgsmål omkring det kinesiske sprog

- Hvor mange taler kinesisk i verden sammenlignet med andre sprog?
- Hvor meget anvendes de forskellige sprog i business, turisme osv.?
- Hvor mange kinesere kan engelsk?
- Hvor nødvendigt er det at kunne kinesisk, kan man ikke mødes på engelsk?

- Hvordan er den kinesiske sprogpolitik, hvilke sprog lærer de?
- Hvor mange kinesiske dialekter findes der?
- Hvor i Kina kan man bruge Mandarin?
- Hvad kan kinesisk bruges til arbejdsmæssigt?

Spørgsmål omkring minoritetsbørn i København

- Hvor mange kinesiske børn findes der i København?
- Hvor mange arabiske, tyrkiske og andre minoritetsbørn findes der i København?
- Hvad er status på modersmålsundervisningen?

Spørgsmål omkring tilrettelæggelsen af sprogfag

- Hvor mange dansktalende kinesisk-lærere findes der?
- Hvor mange falder fra de kinesiske sproguddannelser i Danmark?
- Hvornår anbefaler sprogeksperter at starte med kinesisk?
- Hvad er baggrunden for at fokusere på fransk og ikke spansk?
- Kunne det være en mulighed med en større omprioritering af sprog i folkeskolen?

7. Konklusion

På baggrund af analysen af behovet for kinesiske skoletilbud i Københavns Kommune, kan det konkluderes, at der er en stor forskel i holdningen mellem kinesiske og danske forældre. De kinesiske forældre er begejstrede over muligheden for flere kinesiske skoletilbud og de tænker overordnet "jo før, jo bedre". De kinesiske forældre lægger utroligt stor vægt på, at børnene lærer kinesisk, hvilket især skyldes troen på flere jobmuligheder i fremtiden. De kinesiske børn har også selv store ambitioner om både at kunne tale og skrive flydende kinesisk. I lighed med de danske forældre, foreslår flere af de kinesiske forældre at lave en test på udvalgte folkeskoler. Ca. halvdelen af de kinesiske forældre kunne finde på at flytte deres børns skole efter et nyt kinesisk skoletilbud. Der kan derfor svares klart ja til Del A, som omhandlede kinesiske forældres ønske om et grundskoletilbud til kinesiske børn, der i højere grad inddrager kinesisk.

Gennemgående viste det sig, at fokusgruppediskussionerne med danske forældre fokuserede meget på spørgsmålet om prioritering. De fleste forældre anså behovet for, at lære om kinesisk kultur for meget stort, mens de så mange udfordringer i forhold til at indføre kinesisk sprog i en folkeskole, der har begrænsede ressourcer. Flere forældre frygtede også, at det kan blive svært at opnå succes pga. det kinesiske sprogs sværhedsgrad. Det skal i den forbindelse overvejes meget nøje, hvilke alderstrin der kan være relevante. Det kan også konkluderes, at de danske forældre vurderede interessen forholdsvis lav, da kendskabet til kinesisk kultur er lavt. Hvis kinesisk skal indføres, skal der være et formål med det, som f.eks. et passende gymnasietilbud og senere jobmuligheder. De fleste danske forældre er positive, når det kommer til muligheden for et valgfagstilbud. Ligesom de kinesiske forældre, foreslår de en test på udvalgte folkeskoler. Svaret på Del B bliver derfor, at der findes blandede holdninger til flere kinesiske skoletilbud blandt de danske forældre, da de har svært ved at se, hvilke andre sprog der skal nedprioriteres og hvorfor lige præcis kinesisk sprog skal have fortrinsret.

Da det ligeledes har været et formål at undersøge trivslen blandt kinesiske børn, er de kinesiske forældre blevet spurgt til dette emne samtidig med et uformelt gruppeinterview er blevet afholdt med kinesiske børn. Analysen af de kinesiske børns trivsel tegner et noget mere positivt billede end Københavnerbarometeret 2011. 85 % svarer, at deres børn er glade for at gå i skole, og ingen sætter kryds ved "ikke glad". Selvom de kinesiske forældre påpeger visse kilder til problemer, som indelukthed og pres hjemmefra, er der intet der tyder på, at kinesiske børn generelt trives dårligt. Der gives endda positive historier om, at de kinesiske børn er populære, fordi danske børn synes kinesisk sprog er interessant. Fokusgruppen med kinesiske børn gav ligeledes et indtryk af glade velfungerende elever.

Skulle der komme flere kinesiske skoletilbud, mener 93 %, at det i nogen eller høj grad vil forbedre kinesiske børns trivsel. Bl.a. mener de kinesiske forældre, at det vil være godt for de kinesiske børns selvtillid, at hjælpe de danske børn samt give en bedre forståelse mellem de to kulturer. I lighed med de danske forældre, vil de derfor gerne blande danske og kinesiske elever.

8. Kommentarer fra CBCI

Denne undersøgelse har vist en række ligheder mellem de danske og kinesiske fokusgrupper. Først og fremmest er begge grupper enige om, at det kinesiske kulturkendskab bør øges. Samtidig har der været en diskussion omkring betydningen af kinesisk sprog, som ikke ville have været mulig for ti år siden. Alle forældre er enige om, at kinesiske sprogkunders vil øge de fremtidige jobmuligheder betragteligt. For at opnå en dybere forståelse af de kinesiske børns trivsel, er det relevant med et par kulturelle bemærkninger. Nedenstående er CBCI's subjektive kommentarer, som er fremkommet gennem diskussion mellem danske og kinesiske medarbejdere.

Kulturelle bemærkninger

I hele analysen har der som bekendt ikke været spor af problemer med kinesiske børns trivsel. Derfor kan der selvfølgelig godt være enkelte kinesiske børn, som føler sig isolerede og anderledes, men det er ikke et gennemgående problem. På grund af den kinesiske kultur, er kinesiske børn generelt introverte og barndommen præges ofte af hårdt arbejde. Ifølge kinesisk opdragelse kan nederlag være godt, da det er med til at styrke personligheden. Det er acceptabelt, at kinesiske børn er indadvendte og har hårde perioder, da det ses som en vigtig del i barnets udvikling, der på sigt vil gøre barnet stærkere. Kinesiske forældre mener ofte, at det bare er en fase som barnet skal igennem, og derefter vil der ikke være problemer. I Danmark kan der være en tendens til, at man hurtigt får ondt af børn, mens kinesiske forældre ser modgang som en mulighed for at vokse sig stærkere. Der er simpelthen ikke den samme bekymring omkring trivsel blandt de kinesiske forældre. Hvis børnene arbejder hårdt, skal de nok vokse op blive succesfulde. Selv når de føler sig anderledes i et samfund, fokuserer kineserne meget på at vende det til en styrke.

Ud over det, ser danske og kinesiske forældre forskelligt på uddannelse. Uddannelse er utroligt vigtigt i Kina, da lærdom er en del af grundlaget i Konfucius filosofi. Kineserne er vant til en krævende konkurrence pga. den store befolkning, så der skal arbejdes hårdt for at blive til noget. Derudover tænker kinesere generelt i en længere tidshorisont, hvor den næste generation i familietræet er meget vigtig og derfor tildeles stor opmærksomhed. Dette hænger også sammen med en kollektivistisk kultur, hvor der er stor fokus på familien og mindre vægt på individet. Til sammenligning, er der i de danske fokusgrupper blevet talt mere om børnenes glæde og vigtigheden af, at de selv vælger, hvad de vil. Ligeledes har problemerne med motivation omkring puberteten været et stort tema i de danske fokusgrupper, hvorimod de kinesiske forældre ikke har bragt emnet på bane. De kinesiske børns trivsel er altså ikke noget de kinesiske forældre bekymrer sig om på samme måde som danske forældre.

Til sidst er det også nødvendigt, at forstå den kinesiske kommunikation, da den er mere indirekte end den danske. Det betyder, at en fokusgruppe med kinesiske forældre ikke frembringer de samme eksplicitte holdninger som en dansk fokusgruppe. Helt konkret har det betydet, at en times fokusgruppe med to danske forældre gav flere kvalitative inputs end to timer med otte kinesiske

forældre, hvor flere aspekter kun blev antydnet indirekte. Desuden er det meget vigtigt for kinesere ikke at tabe ansigt, og derfor vil de kinesiske forældre meget nødtigt udtale sig direkte negativt omkring deres børns trivsel. På trods af dette, er der ikke noget der tyder på trivselsproblemer blandt de kinesiske børn.

Forslag til fremtidige undersøgelser

Da der allerede findes en række danske skoler, som har indført kinesisk i de lavere klassetrin, kan det anbefales at se nærmere på deres praktiske erfaringer.

- Niels Steensen Skole har kinesisk som obligatorisk fag fra 6.-10. klasse.
- Stenhus Kostskole i Holbæk tilbyder kinesisk som obligatorisk fag i 5. og 6. klasse.
- Flere folkeskoler i Silkeborg Kommune tilbyder kinesisk som valgfag i 8. og 9. klasse.

Desuden vil det være en mulighed at hente erfaringer fra Sverige, som har indført kinesisk på ca. 35 folkeskoler.

Ønskes der yderligere viden angående behovet blandt danske forældre, vil det være en god idé at foretage en spørgeskemaundersøgelse blandt disse. Her kan der med fordel ses på resultaterne fra denne rapport danske fokusgrupper, som viser hvilke dimensioner, der skal medtages i et eventuelt spørgeskema.

9. Appendiks

A. Spørgeskema

Børnene i din familie

1. Hvor mange børn har du på de følgende klassetrin?

- 0.-3. klasse 0-5
- 4.-6. klasse 0-5
- 7.-9. klasse 0-5

2. Hvor mange af dine børn benytter følgende skoletilbud?

- Folkeskole 0-5
- Privatskole 0-5
- Fritidshjem 0-5

3. Hvor mange af dine børn (6-15 år) har følgende tilknytning til Kina?

- Skolegang i Kina inden de startede i en dansk skole 0-5
- Bopæl i Kina, men ingen skolegang inden de startede i en dansk skole 0-5
- Aldrig boet i Kina 0-5

Kommunikation i hjemmet

4. Hvilket sprog tales mellem forældre og barn/børn i din husstand?

- Dansk
- Kinesisk
- Dansk og kinesisk bruges lige meget
- Vi taler kinesisk til børnene, men børnene svarer på dansk
- Andre sprog

5. Hvis der tales kinesisk, hvilket sprog/dialekt?

- Kinesisk mandarin
- Kantonesisk
- Anden kinesisk dialekt
- Både mandarin og anden dialekt

6. Hvilket niveau i kinesisk ønsker du dine børn skal opnå?

- Flydende mundtligt og skriftligt
- Højt mundtligt niveau, lavere skriftligt niveau
- Lavere samtaleniveau
- Andet (skriv her) _____
- Det har ingen betydning

7. Hvad vægter du højest når du opdrager dit barn/dine børn?

- At barnet tilpasser sig dansk kultur
- At barnet beholder de kinesiske traditioner og værdier
- At barnet både tilpasser sig dansk kultur og bevarer en del af de kinesiske traditioner og værdier
- Ved ikke

8. Hvor ofte taler du med dit barn/dine børn om skolen?

- Hver dag
- Et par gange om ugen
- Et par gange om måneden
- Et par gange om året
- Aldrig

Skolegang og trivsel

9. Er det din fornemmelse, at kinesisk kultur bliver inddraget i dit barn/dine børns skolegang?

- I høj grad
- I nogen grad
- I ringere grad
- Det har ingen betydning
- Ved ikke

10. Er det vigtigt for dig, at kinesisk kultur er en del af dit barn/dine børns skolegang?

- I høj grad
- I nogen grad
- I ringere grad
- Det har ingen betydning
- Ved ikke

11. Tror du dit barn/dine børn vil trives bedre, hvis kinesisk sprog og kultur inddrages mere i skolegangen?

- I høj grad
- I nogen grad
- I ringere grad
- Det har ingen betydning
- Ved ikke

12. Hvad er din opfattelse af dit barns/dine børns skolegang?

- Mit barn/mine børn er glade for at gå i skole, de har let ved at følge undervisningen og har mange venner i skolen
- Mit barn/mine børn er glade for at gå i skole, men har svært ved at følge med i undervisningen
- Mit barn/mine børn er glade for at gå i skole, men har svært ved at finde venner i skolen
- Mit barn/mine børn er ikke glade for at gå i skole, de har svært ved at følge med i undervisningen og har ikke mange venner i skolen
- Ved ikke

13. Hvis dit barn/dine børn har eller har haft problemer i skolen, hvordan opdagede du så disse problemer?

- Mit barn/mine børn fortalte mig det derhjemme, og vi fik snakket om det
- Mit barn/mine børn gik selv til læreren, som informerede os og vi løste problemerne
- Mit barn/mine børn gik selv til læreren, som ikke løste problemerne
- Mit barn/mine børn fortalte ikke om sine problemer til nogen og var ked af det uden vi vidste hvorfor
- Mit barn/mine børn har ingen problemer
- Ved ikke

14. Hvilke problemer kender du til, som kinesiske børn kan have i skolen? (sæt gerne flere krydser)

- Svært ved at følge med i undervisningen
- Svært ved at lave sine lektier
- Mobning og utryghed i skolen
- Svært ved at finde venner
- Konflikter med andre i skolen
- Andet (Skriv her) _____
- Ingen problemer
- Ved ikke

15. Hvilke af nedenstående udsagn om kinesiske børns adfærd er du enig i? (Sæt gerne flere krydser)

- Kinesiske børn er tilbageholdende og har derfor svært ved at få venner
- Kinesiske børn har ofte en mindre kropsbygning, derfor bliver de nemmere truet og føler sig utrygge/bange i skolen
- Kinesiske forældre har høje forventninger til deres børn, derfor føler børnene sig usikre og er bange for, at de ikke lever op til forventningerne
- Kinesisk kultur bygger på at undgå konflikter, derfor har børnene svært ved at håndtere konflikter
- Andre (skriv her) _____
- Ved ikke

16. Er det vigtigt for dig, at der er andre elever på dit barns/dine børns skole og fritidshjem med kinesisk baggrund? (Sæt gerne flere krydser)

- Ja, det kan skabe tryghed
- Ja, det gør det nemmere at få venner
- Nej, jeg kan bedre lide at mit barn/mine børn får danske venner
- Nej, det giver flere problemer
- Det har ingen betydning for mig
- Andet (Skriv her) _____
- Ved ikke

17. Er det vigtigt for dig, at der er personale på dit barns/dine børns skole og fritidsordning med kinesisk baggrund, som kan tale kinesisk til barnet/børnene og kommunikere med forældrene på kinesisk? (Sæt gerne flere krydser)

- Ja, det kan skabe tryghed
- Ja, det gør det nemmere at opdage og løse problemer for kinesiske børn
- Ja, det vil hjælpe meget i kommunikationen mellem skole og hjem
- Nej, jeg kan bedre lide danske omgivelser for mit barn/mine børn, vi vil gerne leve på dansk vis
- Det har ingen betydning for mig
- Andet (Skriv her) _____
- Ved ikke

Nuværende kinesisk undervisning

18. Hvordan er dit kendskab til Københavns Kommunes tilbud om kinesiskundervisning?

- Har hørt om tilbuddet og har også benyttet det
- Har hørt om tilbuddet, men ikke benyttet muligheden pga. manglende tid/afstand
- Har hørt om tilbuddet, men ikke benyttet muligheden pga. lav undervisningskvalitet
- Har hørt om tilbuddet, men ikke benyttet muligheden pga. manglede lyst fra barnet/børnene
- Har hørt om tilbuddet, men ikke benyttet muligheden af andre årsager
- Har ikke hørt om tilbuddet, men er interesseret i at benytte det
- Har ikke hørt om tilbuddet og er heller ikke interesseret

19. Hvilke tilbud om kinesisk undervisning benytter dit barn/dine? (Sæt gerne flere krydser)

- Kinesisk modersmålsundervisning (arrangeret af Københavns Kommune)
- Weekendskoler i kinesiske foreninger
- Privat tutor
- Mit barn går ikke til kinesisk nu, men vil gerne i fremtiden
- Mit barn går ikke til kinesisk nu og kommer formentlig heller ikke til det i fremtiden
- Andet (Skriv her) _____

20. Hvad lægger du vægt på i dit barns/dine børns kinesiskundervisning (Sæt gerne flere krydser)

- En lærer med kinesisk baggrund, der kan fortælle om kinesisk kultur udover sproget
- En dansk lærer, der taler kinesisk, som kan relatere dansk kultur til kinesisk kultur
- Barnets faglige læring, dvs. sprogundervisningens kvalitet
- Barnets interesse i kinesisk sprog og kultur
- Socialt samvær med andre med kinesisk baggrund
- Socialt samvær med danske børn som interesserer sig for Kina
- Andet (skriv her) _____
- Ved ikke

21. Hvilke fordele er der ved, at dit barn/dine børn lærer kinesisk i skolen? (Sæt gerne flere krydser)

- Styrker barnets identitet
- Styrker barnets glæde ved at gå i skole
- Styrker barnets faglige udvikling i andre fag
- Hjælper kommunikationen mellem forældre og børn derhjemme
- Kinesisk bliver et vigtigt sprog i en mere globaliseret verden og giver dermed bedre jobmuligheder senere
- Lettere at beholde kinesiske værdier
- Godt for selvtilliden, når andre danske børn også lærer kinesisk
- Andre fordele (skriv her) _____
- Ingen fordele
- Ved ikke

22. Hvilke ulemper er der ved, at dit barn/dine børn lærer kinesisk i skolen? (Sæt gerne flere krydser)

- Mit barn/mine børn bor i Danmark, og vi vil hellere have ikke-kinesiske omgivelser i skolen
- Barnet/børnene behøver ikke at lære kinesisk, de klarer sig fint i det danske samfund uden kinesisk-kundskaber
- Børn i skolealderen skal fokusere på andre vigtigere fag
- Det hjælper ikke barnets selvtillid, når de ses som anderledes og taler et andet sprog
- Andre ulemper (skriv her) _____
- Ingen ulemper
- Ved ikke

Kinesisk som sprogfag i folkeskolen

23. Ønsker du, at folkeskolen kan tilbyde dit barn/dine børn undervisning i kinesisk udover modersmålsundervisning?

- Ja
- Nej (Hvis nej, gå til til spm. 27)
- Ved ikke

24. Fra hvilket klassetrin ville du ønske, at dit barn/dine børn kunne starte med at modtage undervisning i kinesisk?

- 0.-3. klasse
- 4.-6. klasse
- 7.-9. klasse
- Ved ikke

25. a. Hvis en folkeskole tilbød undervisning i kinesisk som valgfag i 8.-10. klasse ville du så foretrække denne skole frem for dit barn / dine børns nuværende skole?

- Ja
- Nej
- Ved ikke

25b. Hvis Ja: Synes du at valgfaget skal være for alle?

- Ja
- Nej, kun for elever med kinesisk modersmål

26. Hvis en folkeskole tilbød et kinesisk undervisningsforløb, hvor der fra 7.-9. klasse blev undervist i kinesisk sprog og kultur, ville du så foretrække denne skole frem for dit barn/dine børns nuværende skole?

- Ja
- Nej
- Ved ikke

Kinesisk som fritidstilbud

27. Ønsker du et fritidstilbud om undervisning i kinesisk udover modersmålsundervisning?

- Ja
- Nej (gå til spørgsmål 29)
- Ved ikke (gå til spørgsmål 29)

28. Hvor og hvornår skal undervisning i kinesisk tilbydes som fritidstilbud?

- I fritidshjemmet for børn mellem 0.-3. Klasse
- I fritidsklubben for 10-13-årige
- I ungdomsskolen for 14-årige op efter

29. I hvilken grad bør der inddrages lektier og karakterer i kinesiskundervisningen?

- I høj grad
- I nogen grad
- I ringere grad
- Slet ikke
- Ved ikke

Andre kommentarer

30. Har du andre forslag som kan forbedre kinesiske skolebørns skolegang eller trivsel?

Baggrundsplysninger

31. Køn

- Mand
- Kvinde

32. Bopæl

- København K
- København V
- København C
- København Ø
- København N
- København NV
- København SV
- Valby

33. Etnisk tilknytning

- Begge forældre med kinesisk baggrund
- Den ene forælder med kinesisk baggrund

34. Uddannelsesniveau

- Mindre end 9 års skolegang
- Folkeskole
- Gymnasial uddannelse
- Kort videregående uddannelse
- Mellemlang videregående uddannelse
- Lang videregående uddannelse

35. Nuværende profession

- Studerende
- Restaurantbranchen/Servicearbejde
- Kontorarbejde
- Akademisk arbejde
- Andet
- Ikke i arbejde

36. Husstands årlige indkomst før skat

- Under 200.000
- 200.000-300.000
- 300.000-400.000
- Over 400.000
- Ønsker ikke at svare

B. Interviewguide til fokusgruppe med kinesiske forældre

1. Hvor gamle er dine børn? Går de i privat- eller folkeskole? På hvilken baggrund valgte du dine børns skole?
2. Københavns Kommune har foretaget en undersøgelse af kinesiske børns trivsel, som viser, at kinesiske børn ikke trives lige så godt som hverken danske børn eller børn fra andre større etniske minoritetsgrupper. De lader til at have færre venner, føle sig mere utrygge, og de ved ikke, hvordan de skal løse konflikter i skolen. Hvad er din holdning til undersøgelsens resultater?
3. Hvilken virkning tror du, at det ville have for dit barn og andre børn, hvis man begyndte at tilbyde kinesisk sprogundervisning, som samtidig oplyste om den kinesiske kultur, i dit barns skole?
4. Hvor ofte snakker dine børn kinesisk? Hvorfor vil du gerne have dine børn til at lære kinesisk? Hvor gode til kinesisk mener du, at de bør være?
5. I hvilken form mener du, at kinesiskundervisning bør tilbydes? Som sprogfag i skolen eller som et fritidstilbud? Hvad med indhold og metode?

C. Interviewguide til fokusgruppe med kinesiske børn

1. Spørgsmål til den nuværende skolegang
 - Hvad synes I om at gå i skole?
 - Går I i fritidsklub?
 - Er det sjovt at gå i weekenskole?
 - Har I det godt sammen med de andre danske elever og lærere?
 - Kender I til nogle problemer som kinesiske børn har? Truet, slået, sparket?
 - Kender I til nogle kinesiske børn som bliver mobbet i skolen?
 - Bruger I meget tid på skolen?
 - Hvordan er forholdet mellem leg og arbejde?
2. Spørgsmål til den fremtidige skolegang
 - Vil I gerne have kinesisk som valgfag på folkeskolen?
 - Ville I være glade for at have kinesisk sammen med danske børn?
 - Hvad synes Jeres danske klassekammerater om Kina?
 - Vil det blive nemmere at få danske venner?
 - Hvad tror I, Jeres klassekammerater ville sige til at studere kinesisk?
 - Hvor gode vil I gerne være til kinesisk?

D. Interviewguide til dansk fokusgruppe

1. Indledning

- Først vil jeg bede Jer introducere Jer én efter én og fortælle hvor mange børn I har.
- Desuden bedes i nævne om I har erfaringer med kinesisk kultur fra Jeres arbejde eller sociale liv.

2. Hvordan er Jeres generelle holdning til Kina?

- Hvad er Jeres indtryk af Kina og den kinesiske kultur?
- Hvad er Jeres indtryk af det kinesiske sprog?

3. Har I et ønske om undervisning i kinesisk sprog?

- Føler I, at Jeres børn lærer nok om den kinesiske kultur? Hvorfor?
- Tror I, at Jeres børn vil være interesserede i at lære mere om den kinesiske kultur?
- Ville I være interesserede i, at Jeres børn lærte kinesisk i skolen? Hvorfor?
- Tror I, at Jeres børn vil være interesserede i at lære om det kinesiske sprog?
- Hvad ser I som fordelene ved at indføre kinesisk sprog i folkeskolen?
- Hvad ser I som ulemperne ved at indføre kinesisk sprog i folkeskolen?

4. Hvordan skulle man tilbyde kinesisk sprogundervisning?

- Foretrækker I kinesisk som sprogfag i skolen eller som et fritidstilbud? Hvorfor?
- Hvilket niveau ville I forvente at Jeres barn/børn ville opnå?
- Tror I, at Jeres barn/børn vil være klar til at gøre en ekstra indsats for at lære kinesisk?
- Tror I mange forældre/børn ville benytte sig af et tilbud om kinesisk?
- Ville I være klar til at flytte til en anden skole der kunne tilbyde kinesisk?